

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Ž nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Trocadero - začetek ali konec?

Pariz, 30. novembra.

Vse svetovno časopisje trenutno odmeva začudenje nad škandalom, ki se je v potek svečer dogodil v Trocaderoju ob zaključku svetovnega kongresa za razorožitev. Pariz je izžvižgal lorda Roberta Cecilia, tega asketskega patrijarha ženevskih diplomatskih spovednic. 1043 delegatov iz 42 držav sveta je v imenu 643 mirovnih združenj začudeno gledalo, kako so razjarjeni Parižani naskočili tribuno, pomedli s fotelj par ministrskih predsednikov, ambasadorjev in iluminiranih levičarsko-desničarskih publicistov. Naval se je ustavil tik pred mizami časnikarskih reporterjev — en mesure de quoi — nič se ni pripetilo piscem takih in sličnih vrstic!

Curek, ki so ga v svet sipali Daudetovi kraljevski sračniki, Cotyjevi stekli liganji in Pertinarijovi operjanični rodoljubi, je vplival porazno. Briandova trdnjava, kamor so Angleži prihitali, počel himno »That is the old great man of peace«, in Nemci v parsivalskem stilu žgolet »Briand ist der Apostel des Friedens«, je po dolgem miniranju izbruhnila in izpljunila nekaj silnega. »Il n'y a plus rien à faire ici — nič ni mogoče storiti več tukaj«, sem slišal zadovoljnega angleškega državnika, ki je bil vidoma vesel, da je na naslov Pariza lahko izrekel isti pravdorek, kakor ga je pred enim mesecem na naslov Washingtona izrekel Laval. Nemci so v hudomušni zadovoljščini očetovsko s komaj vidno zaskrbljenostjo zaključevali, da za Pariz vse da na barko Bismarckove polomljene ropotlje.

Rešitev razorožitvene konference pomeni po izreku tako klavno zaključena pariškega kongresa rešitev Evrope iz krepeljve moloha: Angleži ga imenujejo imperializem, Nemci gospodarska kriza, pobožni Holanci, Dani, Švedi in Norvežani pomanjkanje verske zavesti, več ali manj periferijski apostoli pa celo obstoj evropske demokracije. Na vse te recepte pa se Francoz objestno vseda v položaj »beati possidentes« in po ustih internacionalista in socialista kakor je Paul-Boncour, odločno deklarira: »Razorožitvena konference je po vsem tem, kar ste vi prinesli v Pariz, obojena na neuspeh. In jaz prehajam v fazo velike katarze, ki jo nazivam »L'autre danger« — še ena nevarnost.« Paul-Boncourja nazivajo Francozi Robespierja dvajsetega stoletja. In Robespierre se je dal rajši guillotirati, nego da bi odstopil od zveličavnosti svojih principov.

Stališče francoskega naroda izgleda nerazumljivo. Vsaka sekta in vsaka »religija« je v Franciji našla svojega apostola in svečenika. Šampijoni evropske demokracije so se v Parizu obdali z diktaturo jakobinskih klubov. Evropa želi rešitve in jo stavlja v uspeh razorožitvene konference. Osem let je Pariz žarel v gloriozni briandizma; stran se je nenadoma obrnila in ženevski apostoli ostajajo v manjšini ali pa vsaj v skrajno sumljivi poziciji.

»Gorje mu, komur so bogovi preveč naklonjeni.« Veliki, iz katoliškega stališča popolnoma hinavski alibi, ki si ga je francosko javno mnenje ustvarilo v toliko povečanem sektarstvu, in naj si je ta potekal od ekstremnega Barbusseovega duhovnega komunizma do skrajnega Maurasovega galikanizma, je nakrat zašel v zagato. Občeločevčanski prapor Lige človeških pravic, to lomilke evropskega političnega reda v devetnajstem stoletju, je nenadoma omahlil. Problem evropskega reda v dvajsetem stoletju mu je smuknil pred oči. Usoda Clemenceauja, Milleranda, Lavalja in Paul-Boncourja, ki kot skrajni levičarji končujejo v desničarstvu, je le strajen melodramatičen akord zaključnega računa. »Trocadero znači novo dobo državljanske vojne v snovanju francoske duha.« zaključuje eden francoskih listov bilanco pariškega kongresa. Ko bi nemški listi to hoteli razumeti, njih kritika na račun Pariza ne bi bila tako bridka.

Pariški razorožitveni kongres je v svojih idejnih osnovah preveč razbil, da bi bilo danes mogoče podati sodbo o načelih, ki bodo vodili ženevsko konferenco v februarju. V svojih teorijah skrajnega internacionalizma in utopičnega pacifizma prehaja v meje platonske revolucije. Vsem tem hotenjem oficielna Francija odreka svoj krstni list. Plemenito ga poklanja angleškemu Shylocku, ki ga odločno in upogumljivo prepušča nemškemu premarancu. In poslanec centroma, magr. dr. Schreiber je tako označil položaj v Evropi: »Evropo tlačijo pesimizem! Popoln uspeh ali neuspeh februarjske razorožitvene konference pomeni ali začetek evropskega optimizma ali pa konec evropske civilizacije.« Masševalen krik restnosti nad meglenim vzdihovanjem, ki so ga nekateri imenovali »l'esprit de Genève«.

Zgodovina sama često nudi primeri svoje človeške maščevalnosti. Teh osem let ženevskega muziciranja bi bilo možno primerjati osemim suhim letom življenja svete Alijance, ki je z orodji preteklosti hotela izklesati obličje bodočnosti. Ob prvi kontradiktornosti, potem ko je na veronskem kongresu francoske »liberalce« naprosila, da zaduše španske, se je zrušila s tih gesto Metternicha, ki je igral vlogo morilca in si je Chateaubriand v sveti jezi raztrgal oblačila odhajajoč v samostan pesništva in mysticizma. Lord Castereagh se je zahteval v samomor. Kolika tragedija, vredna Shakespeara! Kralj Ludovik XVIII. je v zahvalo tre nutka zgradil tik ob mostu Jena, ki po principih revolucije znači pričetek evropske demokracije v Nemčiji, na grški velikanski Trocadero, ki znači konec španske demokracije v devetnajstem stoletju.

V pariškem Trocaderoju se je znova odigralo novo dejanje. Ali nazaj v smislu Jene, ali naprej v širši obliki, bo pokazala ženevska konferenca. Ali si bo tam Briand raztrgal oblačila ali pa zagnal novo vlogo? Vprašanja, ki prehajajo v diplo-

Indijsko vprašanje nerešeno

Po zaključku indijske konference - „Pes zalaja, imperij gre dalje svojo pot“

London, 2. dec. Indijska konferenca okoli okrogle mize se je zaključila v palači St. James s programatičnim govorom ministrskega predsednika MacDonalda. Ministrski predsednik je najprej prečital kraljevo poslanico na delegate. Kralj pravi, da se zaveda, da je rešitev indijskega vprašanja združena z izrednimi težavami, toda delegati naj se nikar ne dajo premagati po teh težavah, temveč naj z vztrajno iščejo pot za sodelovanje in mirno rešitev indijskega vprašanja.

MacDonald je dejal, da je angleška vlada pripravljena, priznati Indiji lastno vlado in lasten parlament, toda angleškemu guvernerju morata ostati zadevi obrambe in zunanjih poslov. Ohraniti se poleg tega mora finančna ustaljenost in kreditni sistem. Tudi sedanja vlada si osvaja stališče, ki ga je zavzel ministrski predsednik MacDonald s svojim govorom ob zaključku prve konference okoli okrogle mize meseca januarja, in priznava Indiji pravico, da se organizira v veliki Indijski federaciji. Vlada je prepričana, da je to edina rešitev ustavnega indijskega problema. Konferenci ni bilo mogoče opredeliti področja eksekutive, to je bodoče indijske vlade, ker se Indijci niso mogli sporazumeti med seboj; najtežji je problem manjšin, poleg tega pa tudi spor med Indijci in muslimani. Angleška vlada bo z vso vnemo delala na to, da se izvede načrt za federativno ustavo. Če pa se Indijci medsebojno ne bodo sporazumeli na podlagi česar bi bilo mogoče zgraditi vseindijsko federacijo glede določenega programa, bo angleška vlada prisiljena na lastno roko rešiti vprašanje indijske ustave, posebno pa vprašanje manjšin. — Angleška vlada nadalje predlaga, da se sestavi majhen odbor, ki naj bi se nadalje pod pokroviteljstvom indijskega podkralja proučeval indijsko vprašanje. Na drugi strani je angleška vlada skle-

nila, imenovati posebne odbore, ki jih je predlagala konferenca za proučevanje tega problema. Ti odbori se bodo odpeljali po novem letu v Indijo.

Za MacDonaldom je spregovoril Gandi, ki se je zahvalil v imenu vseh delegatov za angleško gostoljubnost. Glede MacDonalдовых predlogov pa je dejal, da so njegove izjave preveč umetne, da bi se mogli iz njih takoj razbrati zakriti nameni angleške vlade. Za proučitev MacDonalдовых izjav je potrebno več časa. Zato ne more odgovoriti MacDonaldu. Nato sta se MacDonald in Gandi ganljivo poslovila. Gandi je še v teku današnjega dne zapustil London in se odpeljal preko Francije v Italijo, kjer se vkrea na parnik, ki odplove proti Indiji.

Tako se je razšla druga indijska konferenca. Konkretnih rezultatov konferenca sama ni prinesla, vendar še ni mogoče trditi, da si bosta sedaj obe stranki, to je Anglija in Indija, napovedali boj na nož. — V resnici so MacDonaldiva izjave zelo spravljive, prav tako je kralj izrazil željo, naj se najde pot do sodelovanja. Ni služajno, da se je Gandi tako tople poslovil od MacDonalda. Gandi namreč dobro ve, da imajo Indijci v MacDonaldu velikega zagovornika, ki se trudi, da bi se našla mirna rešitev indijskega problema, in se mora želje bolj boriti proti konservativcem, ki zahtevajo politiko močne roke. Ta politika se je v resnici že uvedla v deželi Bengalija, kjer je pričela policija s sistematičnim čiščenjem upornikov.

Tako je minister za Indijo Samuel Hoars izjavil, da ne bodo konservativci nič popuščali in da nimajo namena, žrtvovati pravice imperija. Indijci naj nikar ne mislijo, da se bo njihov problem rešil s terorjem. »Teroristom ne bomo nikakor popuščali in sklepali pogodbe s tistimi, ki bi nas radi pognali iz Indije. To je naše trdno prepričanje. Mi mislimo, da bi se vseindijska federacija, v kateri

bi bile včlanjene posamezne indijske države, izkazala kot najboljši vladni sistem, toda to edino pod pogojem, da se naše stare pravice ne kršijo.« Nato je minister razložil, da si hoče angleška vlada obdržati pravico do organizacije vojske in do nadzorstva v zunanje-političnih odnosih med posameznimi indijskimi državami kakor tudi med Indijo in ostalim svetom. »Indija«, je nadaljeval minister Samuel Hoare, »preživlja danes težke čase v svoji zgodovini. Politična kriza samo pospešuje gospodarsko. Revščina postaja čedalje večja in pripravljiva ugodna tla za politično agitacijo. Proti nemirovom kakršnegakoli značaja moramo nastopiti odločno in pogumno.« Ob zaključku je minister izjavil, da so Angleži pripravljeni sodelovati z Indijci, ki so dobre volje, in sporazumno uresničiti vseindijsko federacijo, ki bo zagotovila vsem indijskim državam ustavno življenje. V preteklosti so Angleži imeli še težje boje v Indiji. »Mi se ne smemo pokazati bojazljivci in nikakor spravljati energije z notranjimi boji. Neki orientalski pregovor pravi: Pes zalaja in karavana gre dalje. To velja tudi za nas: Pes zalaja in imperij gre svojo pot, katere mu nikdo ne more zastaviti.«

Izjave ministra za Indijo so jasne. Stališče MacDonalda, ki zagovarja kompromisno politiko napram Indijcem, je v sedanji vladi, ki je v resnici konservativna, pač težko. Eno je danes gotovo: Od boja na nož ne bodo imeli koristi Indijci, toda Angleži tudi ne.

London, 2. dec. AA. Angleška vlada se je danes ob 11 dopoldne sestala na sejo pod predsedstvom ministrskega predsednika MacDonalda. V poučenih krogih trdijo, da so na seji razpravljali o besedilni vladne deklaracije o indijskem vprašanju, ki ga bo vlada danes dopoldne predložila spodnji zbornici.

Marinkovič v Varšavi

Ministrove izjave o odnosu Jugoslavije do Poljske

Varšava, 2. decembra. AA. Jugoslovanski zunanji minister dr. Marinkovič je dal zastopniku poljske brzojavne agencije intervju o poljsko-jugoslovanskih odnosih.

Zastopnik »Pata« je vprašal dr. Marinkoviča: »Kakšno svrho, gospod minister, ima vaš prihod na Poljsko?«

»Moj prihod na Poljsko«, je odgovoril dr. Marinkovič, »je nova manifestacija vzajemnega prijateljstva med Poljsko in Jugoslavijo. To prijateljstvo ne izvira samo iz našega skupnega porekla in etničnega sorodstva, nego tudi iz paralelnosti naših interesov in stremeljenj. Moj obisk je bil doležen že ob priliki podpisa pogodbe o prijateljstvu, vendar smo ga morali odgoditi zaradi več nepredvidenih dogodkov. Danes se izpolnjuje naša tedanja obljuba.«

»Gospod minister«, je nadalje vprašal poljski novinar, »kako se je dozdaj manifestiralo sodelovanje naših dveh držav na terenu Društva narodov in na terenu bloka agrarnih držav južne in vzhodne Evrope?«

»Sodelovanje naših držav«, je odgovoril jugoslovanski minister, »se je dozdaj manifestiralo v njunem paralelnem nastopu v vseh vprašanjih, ki jih je zadalo delovanje Društva narodov. To skupno stališče je dovedlo do skupnega nastopa v Društvu narodov tudi z drugimi prijateljskimi državami, kadar je šlo za probleme, ki so se posebno tikali interesov naših dveh držav. Glede skupne akcije Poljske in Jugoslavije zunanji Društva narodov pa naj omenim kot posebno pomembno delo pri organiziranju bloka agrarnih držav, ki je zelo važen činitelj za naše zблиževanje.«

Nato je zastopnik »Pata« vprašal: »Ali se do sedanja kulture zveze med obema državama ugodno razvijajo in ali igra pri tem turizma pomembno vlogo?«

»Mislim«, je odgovoril dr. Marinkovič, »da so kulturne zveze bile in da tudi ostanejo najpomembnejša spona med obema narodoma. Poljska zgodovina je inspirirala našega velikega Gunduliča, poljska romantična doba pa je tako v idejah, kakor tudi v čuvstvanju zarezala globoke sledove v jugoslovanski književnosti. Drago mi je, da lahko ugotovim, da vlada zelo veliko idejno delovanje poljsko-jugoslovanskih društev na Poljskem in v Jugoslaviji za vzajemno spoznavanje in zблиževanje naših držav. Društva na Poljskem uživajo pri tem veliko podporo poljskega javnega mnenja, ki mu rad priznam izredne zasluge za že dosežene uspehe na tem polju. Pripomniti moram, da je tudi čedalje večje število poljskih turistov, ki posebejo Jugoslavijo, kar je že obrodilo blagodejne sadove.«

»Kakšni skupni interesi vežejo obe državi v sedanjem času?« je vprašal poljski novinar.

»Naši skupni interesi so splošnega značaja in ne lokalnega«, je odgovoril dr. Marinkovič. »Zato so tudi ti interesi zelo veliki. Obe državi stojita na stališču, da je treba ohraniti mir in konsolidirati razmere ter razviti in podpirati mednarodne ustanove, ki naj okrepe in zagotovijo mir in brezpogojno spoštovanje ter lojalno izvrševanje

matrsko pogodovino. Trocadero pomeni konec ene smeri v Franciji in začetek druge v Evropi.

prevzetih mednarodnih obvez, pogodb, konvencij itd.«

Naposled je vprašal poljski novinar jugoslovanskega zunanjega ministra:

»Ali obstoji, gospod minister, možnost, da bi se povečala trgovska izmenjava blaga med obema državama, in ali je pričakovati, da se v bližnji bodočnosti sklenejo nove kompenzacijske pogodbe med obema državama?«

»Možnost zvišanja trgovske izmenjave blaga med obema državama obstoji«, je odgovoril g. dr. Marinkovič. »Proučujemo se načini, kako naj se ta izmenjava blaga izvede pod najboljšimi pogoji in kako naj se sistemizira. Pri tem je potrebno, da se čimprej reši problem tranzitnega prometa, zlasti glede na izvoz poljskega blaga na Sredozemsko morje. Naj še pripomnim, da sta obe vladi vzajemno izdelali tekste konzularne konvencije in kulturno-prosvetne konvencije, ki bosta v najkrajšem času podpisani. Na ta način bo načelno in pravno rešeno veliko število perečih vprašanj. Toda razen podpisov in odredb v teh pogodbah je še mnogo važnejše stremljenje, ki je te pogodbe ustvarilo kot plod nezmišljive volje na obeh straneh po čim tesnejšem sodelovanju in čim intimnejšem zблиžanju — in to stremljenje je treba posebno naglasiti.«

Poljski tisk o dr. Marinkovičem obisku

Varšava, 2. dec. tg. Obisk jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Marinkoviča so poljski listi pozdravili zelo tople. Listi posebno naglašajo, da je dr. Marinkovič v Ženevi večkrat pomagal Poljski v manjšinskih vprašanjih proti pritožbam Nemcev. Jugoslovanska politika je zvezana s Poljsko po skupnih interesih, da se prepreči revizija mej. Prav sedaj pa je na vrsti za dr. Marinkoviča in Zaleskega mnogo aktualnih vprašanj, ki so za obe

državi velikega pomena. Obenem se javlja, da se bodo ob priliki Marinkovičevega obiska v Varšavi tudi nekateri konvencije in posebni dogovori manj, šega pomena.

Velik političen pomen obiska dr. Marinkoviča na Poljskem

Belgrad, 2. dec. I. Javno mnenje z veliko pozornostjo zasleduje potovanje zunanjega ministra Marinkoviča v Varšavo. Po vseh javnih lokalih se najživahneje komentira o tem dogodku, ki predstavlja na vsak način zelo važno reorientacijo v meddržavni politiki srednje in vzhodne Evrope. Povsod se poudarja važnost, da so se začeli zблиževati slovanski narodi, ki so čakali celih trinajst let, da se najdejo in da vidijo potrebo iskrenega sodelovanja in medsebojne dejanske pomoči. — Gospodarska kriza, ki je ustvarila novo potrebo in je v političnem smislu dovedla tudi do golovih bridkih razočaranj, je v prvi vrsti odgovorna za ta razveseljiv pojav v mednarodnih odnosih na evropskem vzhodu. V diplomatskih krogih se istotako opaža najživahnejša pozornost, čeprav niti naše zunanje ministrstvo niti poljsko poslanstvo nista dala nikakega povoda za krivo tolmačenje tega zблиžanja, ki je popolnoma normalno in o katerem bi se moglo reči samo to, da je prišlo dosti pozno. Na oficielnih mestih molčijo o obisku in se izgovarjajo na izjave, ki so bile dane prejšnje dneve. Kljub temu pa se dozdeva, da bo potovanje zunanjega ministra v Varšavo dalo povod večjemu izvozu našega tobaka v Poljsko, ker se je opazilo, da je naš tobakni izvoz od 63 milj. Din v l. 1925 padel na 23 milj. Din v l. 1930. Brez dvoma pa bo ta neposredni stik med državnikoma obeh narodov stabiliziral našo trgovino, ki je bila ravno v postavki Poljske podvržena velikim fluktuacijam. Po mišljenju, ki se je izrazilo v nekaterih inozemskih krogih, se zблиžanje ne vrši samo med našo državo in Poljsko, ampak tudi med Poljsko in malo antanto, ki naj bi vstopili preustrojeni in prenovljeni v razpravno dvorano, kjer bodo narodi tekom prihodnjega leta urejali vprašanje razorožitve, revizije mirovnih pogodb in preustrojitve gospodarske organizacije Evrope, kamor spada tudi ustvaritev dejanskega bloka agrarnih držav vzhodne Evrope.

Mušanov v Ankari

Trozveza Grčija, Turčija in Bolgarija?

Carigrad, 2. dec. tg. Bolgarski ministrski predsednik Mušanov je dospel v Ankaru, kjer sta ga sprejela ministrski predsednik Izmet paša in zunanji minister Tevfik Ruždibej. Popoldne je imel Mušanov sestanek s Kemal pašo. To Mušanovo potovanje je posebnega pomena, ker so spremljali ministrskega predsednika na njegovem potovanju razni odlični bolgarski parlamentarci.

Nemško-ruska trgovina

Berlin, 2. dec. AA. Trgovinski odnosi med Nemčijo in Sovjetsko Rusijo so se letos razvijali zadovoljivo za Nemčijo. V prvih devetih mesecih t. l. je izvoz nemškega blaga v Rusijo zrasel nasproti isti dobi lanskega leta za 213 milj. mark na 506.8 milj. mark. Ta porast je posledica pogodb, ki sta jih Nemčija in Rusija letos sklenili, in pa naknadnih naročil, ki jih je dobila nemška industrija iz Rusije.

Uvoz ruskega blaga v Nemčijo so je v istem času znatno zmanjšal.

Večji obtok bankovcev v Nemčiji

Berlin, 2. dec. AA. Bilanca nemške narodne banke z dne 30. novembra, ki je danes objavljena, izkazuje za 90 tisoč mark znižanje zlatih in deviznih rezerv. Obtok bankovcev pa se je povečal za 374.9 milijona mark.

Dunajska vremenska napoved: V nižinah večinoma oblačno in megleno, hlad bo trajal tudi čez dan. Na vzhodnem robu Alp pa je pričakovati južnega vremena.

Zagrebska vremenska napoved. Oblačno. Načeta se k zjasnitvi. Hladno. Stalo.

Funt pada - Angleži so ravnodušni

London, 2. decembra. Z. Angleška javnost popolnoma ravnodušno sprejema padanje funta šterlinga. Sploh prevladuje prepričanje, da je polom funta šterlinga popolnoma prirodni dogodek in da ne bo dolgo, ko bo funt šterling dobil svojo prvotno vrednost tudi na inozemskih borzah. Zato naj se nihče ne briga, kdaj in kje se bo ustavil tečaj funta šterlinga. Resnica je, da se v sami državi padec funta skoraj ne čuti in je tudi v resnici obdržal svojo prvotno plačilno vrednost. Tudi na borzah tečaj angleških vrednostnih papirjev niso padli in je ostal tečaj funta šterlinga v glavnem nespremenjen. To se tolmači na ta način, da si ljudje hočejo preekrbeti gotovino za plačilo davkov, ki se v Angliji plačujejo vnaprej in jih ljudstvo tudi točno plačuje. Včeraj je bilo izplačanih 50 milijonov funtov za obresti iz naslova vojnih dolgov vendar pa tudi ta znesek ni zadostoval borznom postom. Zanimivo je, da se je izplačalo MacDonal-dovo prorokovanje, in sicer do dneva točno. MacDonal-d je namreč pred nekaj meseci imel govor, v katerem je rekel, da bo kriza funta v začetku decembra dosegla vrhunec. Zaradi tega, ker je nastala večja potreba za denar kot plačilno sredstvo, je zahtevala angleška banka pooblastilo, da sme izdati nove nekrivke bankovce v znesku 15 milijonov funtov. To pooblastilo, ki je že izteklo, je podaljšano do 15. t. m. V denarnih krogih se razen tega pričakuje, da bo v teku današnjega dne, najpozneje pa jutri, nova vlada izdala pooblastilo angleški banki za izdajanje nadaljnjega denarja. Ta ukrep bo storjen zaradi tega, ker so denarne potrebe pred božičem mnogo večje kakor pa drugače in je ljudstvu denar nujno potreben.

Pritisk prihaja s kontinenta

London, 2. dec. tg. Včerajšnji padec funta na 3.255 dolarja je od 4. febr. 1920 dalje najgloblji padec funta. Pritisk je prišel s kontinenta, posebno iz Pariza in Amsterdama. Na londonskem trgu pa je opaziti manj vzajemirjenja, kakor na kontinentih. Čvrsta tendenca je razpršila vsakršno paniko, posebno pa je pomirila obstojno odločitev finančnega ministrstva, da pusti nekritični obtok denarja še nadaljnjih 14 dni na sedanji višini, dasi se je lansko leto ob istem času radi vplivanja božičnega nakupovanja povečal promet za 20 milj.

Proslava 1. decembra

Slavosni koncert časnikarskega združenja

Ljubljana, 2. decembra.

Kakor navadno, je bil tudi letos na narodni praznik 1. decembra zvečer v Unioni novinarski koncert, ki vsako leto pokaže kaj novega in zanimivega. Popot je bil nemara še bolj obiskan kakor sicer kdaj. Program je bil jako pester in mnogovrsten in je privabil lepo število odličnjakov in glasbenikov ter poslušalcev in je bilo videti, da so bili z njim in z izvajanjem vsi zadovoljni.

Po državni himni je orkester Nar. želez. gl. društva »Slogec« pod taktirko g. Heriberta Svetela podal osem ruskih narodnih pesmi v priredbi Ljadova. Orkester »Slogec« je prav lepo napredoval in obeta postali s svojim agilnim dirigentom g. Svetlom prvovrstna izvajalca moč pri nas. Potem je nastopila priljubljena »Grafika« z dirigentom A. Gröbmingom, ki je dovršeno podala močno zbora Foersterja Spak in Adamija Završki fantje, ter »Oj ti soldatski boben...«. Spaka je dal nekot v svojih najboljših časih tudi »Akademski zbor«, pa ne bolj od »Grafike«. Obe pesni sta bili izvrstno podani — čast Gröbmingovi slovenski pevski žolji! Nato je nastopil Slovenski vokalni kvintet, ki je podal Fibichovo »Tiho noč in Savinov »Tehtni vzrok« ter žel buren aplavz.

Po odmoru je nastopil enajstletni goslač Miran Viher, učenec ravnatelja Glasbene Matice v Celju, g. Karla Sancina. Igral je razmeroma težko Griegovo violinsko sonato op. 13 v g-duru v treh stavkih. Spremljala ga je na klavirju ga. Mira Sancinova. Mali je več kot presentil. V tej starosti ne bi pričakovali toliko tehničnega znanja in glasbenega razumevanja, najmanj pa še takšne sonate, ki je še odraslemu in zrelemu človeku nepremehak oreh. Baje ima še vse večje reči nastudirane, celo Bacha, Vivaldija, Szizmanowskega in podobno. No, talent, združen z lepim znanjem, ki je krasen uspeh smotrne šole violinskega pedagoga g. Sancina, je tu. Dal Bog, da bi fantek nemoten zorel in dozorel v velikega umetnika! Nemalo takšnih talentov je že prezgodnja hvala uničila. Za njim je zopet nastopil kvintet »Ljubljana«, ki je zapel v splošno navdušenje Jerobovo Pella rožo in Prelovo Zapoji mi pesem in moral zopet dodajati. Koncert je zaključil veliki mešani zbor pod

Resolucija Sveta ZN glede japonsko-kitajskega spora

Pariz, 2. dec. Z. Kakor poročila pariška izdaja »New York Herald«, vsebuje načrt resolucije Sveta Zveze narodov glede japonsko-kitajskega spora sledečih šest točk: 1. Ponovno izrecno priznanje resolucije Zveze narodov od 10. septembra t. l. 2. Ob-ljuba obeh držav, da ne bosta podvezli nobene akcije, ki bi imela za posledico človeške žrtve. 3. Obe državi se morata obvezati, da bosta obveščali Svet Zveze narodov o dogodkih v Mandžuriji. 4. Obe državi se morata obvezati, da bosta Svetu Zveze narodov dali na razpolago vse svoje informacije. 5. Vpostavitve preiskovalne komisije petih oseb. 6. Predsednik Sveta Zveze narodov Briand se pooblašča, da sledi razvoju stvari do prihodnjega zasedanja v januarju, če bi pa bilo potrebno, da se skliče nova izredna seja Sveta Zveze narodov. Kakor poročila »Matine«, bi se komisija morala sestaviti iz enega Angleža, enega Francoza, Američana, Holandca in Italijana. Po službenih vesteh iz Washingtona je vlada USA odbila, da pošlje svojega zastopnika v komisijo. Komentar, katerega bo Briand prečital kot dodatek k tej resoluciji, vsebuje po vesteh »Petit Parisien« stavek, v katerem se izrecno poudarja, da gre v tem slučaju za iz-

redno mnenje je, da mora padanje funta počasi vendarle prenehati, dasi so nadaljnja poleganja vsekakor še možna. Poročevalec v poslanski zbornici je odklonil predlog neodvisne delavske stranke, ki je hotela, da se začne razprava o krizi funta, češ, da je ta predlog nezdržljiv s poslovnim redom.

Anglija bo morala prositi za moratorij

Berlin, 2. dec. tg. V Berlin došle vesti pravijo, da poteka kriza angleškega funta slično, kakor je bila letošnja kriza v Nemčiji, katere je dovela do moratorija v Bazlu. Anglija bo morala ravno tako prositi svoje upnike za moratorij, kakor je to storila Nemčija. V Berlinu opazujejo nadaljnji razvoj angleške finančne krize tem pazljivo, ker bi oslabitev angleške finančne pozicije pomenila, da bi se bodoča pogajanja za reparacije in moratorij zelo otežkočila.

London, 2. decembra. AA. Deficit angleškega proračuna je znašal v novembru t. l. 150,184,600 funtov šterlingov.

Radi padca funta izgubila Francija 8,5 milijard Din

Pariz, 2. decembra. AA. Ker je bila ponudba angleških funtov na kontinentalnih tržiših velika, kupeev pa malo, je funt včeraj padel na 83.

Pariz, 2. dec. l. V finančnih krogih kroži neka, sedaj še nepotrjena, statistika o množini angleških funtov, ki se nahajajo v posesti francoske narodne banke. Imenuje se znesek 700 mili-

Grška in romunska valuta

Belgrad, 2. decembra. l. Ponoven padec angleškega funta na svetovnih borzah ni povzročil nikakega večjega razburjenja v Belgradu, med tem ko se poročila nasprotno iz Bukarešte in Aten, da je radi tega zavladala v Romuniji in v Grčiji velika nervoznost. Grška kakor tudi romunska Narodna banka posedujeta namreč večje število zlatih zaklada v funt šterlingih, s katerim krijeta svoj papirni denar, in vsak padec funta šterlinga pomeni za obe državi nevarno znižanje takomenovanega zlatega kritja. V Atenah je zopet pretila panika

in ni izključeno, da se je danes ponoči ustvarilo med ljudstvom razpoloženje, ki bo nevarno za grško gospodarstvo. Romunija in Grčija se zato trudita in sta napravili potrebne korake v tej smeri, da dobita posojilo v Franciji in na ta način preprečita rušitev svojega denarja. Nocojšnje vesti iz Budimpešte, ki imajo v svojih zakladnicah tudi večje število angleških bankovcev, ravno tako napovedujejo težke dneve, ki čakajo Madjarsko, ako se ne posreči zaustaviti padanja funta šterlinga na svetovnih borzah.

Pogajanja za gospodarski sporazum s Francijo

Pariz, 2. dec. AA. »Havas« poroča: Angleška vlada je sprejela francoski predlog o pogajanjih za gospodarski sporazum. Ta sporazum naj bi zaščitil interese obeh držav. Pogajanja o tem sporazumu se bodo v kratkem pričela.

Francosko-angleška pogajanja o gospodarskem sporazumu bodo v Londonu. To pa zato, ker se žele tudi druge države pogajati z Anglijo.

London, 2. dec. AA. Francoski veleposlanik Fleuriau je obvestil angleškega zunanjega ministra Simona, da bi bila Francija pripravljena sporazumeti se z Anglijo o novem valutnem režimu.

Nemčija uvede zaščitno carino na angleško blago

Berlin, 2. dec. AA. Zaradi stalnega padanja funta in zaradi angleških carin namerava nemška vlada uvesti uvozne prepovedi za te-le angleške proizvode: premog, tkanine, platno, šivalni stroji in bombaž.

so prisostvovali zastopniki vseh oblastev in uradov ter mnogo občinstva, popoldne se je pa vršila zanimiva športna prireditev, to je stek zedinjenec na 2100 m dolgi progi po mestu, ki so se ga udeležili domači klubi. Zmagal je St. Germovšek v času 5.45, za njim so bili Podpečan, Strnad i. dr. Zvečer se je vršil v gledališču častnikarski koncert, in v dvorani Uniona pa veselica »Narodne odbranec«. Obe prireditvi sta lepo uspeli.

Drugod.

O jako lepo uspešnih proslavah 1. decembra poročajo tudi iz drugih mest po vsej državi, zlasti seveda iz Belgrada, Zagreba, Splita, Sarajeva itd. Tudi po mnogih inozemskih središčih so se vršile na tamošnjih poslaništvih primerne prireditve v večjem ali manjšem obsegu, tako n. pr. v Berlinu, na Dunaju, v Parizu i. dr.

Nadškof Sedej na mrlvaškem odru

Njegove zadnje ure — Pokopan bo na Sv. gori

Gorica, 2. dec. Kakor je bilo že javljeno, je goriški nadškof dr. Francišek Sedej izdihnil v soboto ob 14.50. Že v jutranjih urah se je goriški vladika počutil zelo slabega in je izrazil željo, da bi mu podelili zakrament sv. poslednjega olja. To sv. opravilo je opravil msgr. Valentinčič. Bolniku je bilo čedalje slabše in okoli 14. ure mu je njegove osebni zdravnik Silvio Morpurgo vbrizgnil še injekcijo, da bi mu olajšal strahovite srčne napade. Toda vsaka pomoč je bila zaman in še preden je ura odbila tri popoldne, je goriški metropolit izdihnil svojo dušo v navzočnosti nadškofjskega tajnika Caneva, njegovega služabnika Ivana Znidarja in g. Evgenija Cociania.

Neki tukajšnji list poroča, da je rajni baje izrazil željo, da bi njegovega trupla ne balzamirali. Ni bilo mogoče ugotoviti, ali je ta vest točna. V resnici je mrliča v nedeljo zvečer balzamiral profesor Ferrari iz Trsta. Nato je bilo truplo zopet izpostavljeno v nadškofjski kapeli. Pokojnikov izraz je povsem miren in poteze na obrazu ne kaže težkega smrtnega boja. Ob mrliču moli stalno osem duhovnikov. Na tisoče in tisoče vernikov je prišlo te dni v nadškofjsko kapelo, da se poslovijo od svojega odločnega, a dobrega pastirja. Verniki prihajajo ne samo iz Gorice in bližnje okolice, temveč iz vse Goriške, Furlanije in vse Julijske krajine.

Na ordinarijat so prispeli izrazi sožalja vseh primorskih škofov in sufraganov ter drugih prelato. Tudi sv. stolica je izrazila brzojavno svoje sožalje. Po vsej goriški nadškofiji so se opravile zadušnice za pokojnika in njegovo smrt je naznanilo zvonjenje po vseh cerkvah.

Pogreb se bo vršil jutri ob 9 popoldne. Vse priprave so se izvršile po navodilih sv. stolice. Pogreba se bodo udeležili videmski nadškof msgr. Nogara, tržaški škof dr. Alojzij Fogar in poreški škof Pedersoli. Videmski nadškof bo zastopal tudi beneškega patriarha La Fontaine. Pogrebu bo nadalje prisostvoval ves goriški stolni kapitelj. Pogrebne molitve bo opravil nadškof Nogara, ki je najstarejši izmed ostalih škofov. Iz kapele ponese člani metropolitanskega kapitlja krsto na ramah v stolnico. Tu se bo opravila cerkvena slovesnost. Po molitvah bo govoril o pokojniku videmski nadškof Nogara. Iz cerkve ponese krsto šest duhovnikov do izhoda, kjer je bodo položili na mrlični voz. Od tu se bo sprevod razvil po Mazzinijevi in Garibaldijevi ulici na Verdijev korzo, nadalje skozi Semenjsko ulico v Carduccijevo, čez Korn na Caterinijev trg, kjer se bodo pogrebi razšli.

Od tu popeljejo nadškofa Sedeja skozi Solkan na Sv. goro, kamor je pokojnik še bolan tako rad zahajal. Vsem je še v spominu veličastna procesija, ki jo je vodil nadškof Fr. Sedej, ko se je svetogorska Kraljica ob spretnosti nepreglednih vrst goriške duhovščine, Marijnih hčera iz vse škofije in tisočev vernikov vračala iz begunstva v svoj dom na Sv. gori. Njegovo truplo bo pokopano v svetogorski kripti poleg kardinala Missie. Grob bo zaenkrat samo začasen, dokler se grobnica primerno ne adaptira.

Slovesni rekvijem za nadškofom Sedejem

Včeraj ob 10 popoldne se je vršil v stolnici slovesen rekvijem za pokojnim goriškim knezo-nadškofom Franciškom Sedejem. Rekvijem je opravil ob asistenci knezoškof dr. Rožman, Rekvijema se je udeležilo mnogo odličnega občinstva. Prisostvoval je tudi ban dr. Marušič ter drugi odlični predstavniki raznih oblasti, institucij ter domoljubnih organizacij. Med občinstvom je bilo izredno mnogo goriških emigrantov, katerim je bil pokojni knezo-nadškof skrben očetovski dušni pastir. Mnogo oči se je zarosilo, ko so se verniki v molitvi spominjali prebalega pokojnika.

Pariz, 2. dec. tg. Zunanji odbor poslanske zbornice je izvolil danes za predsednika kot naslednika Paula Boncourja poslanca Castellana iz Tardieujeve skupine.

Zadnja poročila

Francози o Marinkovičevem potu

Pariz, 2. dec. tg. Kakor poroča belgrajski dopisnik »Liberte«, je bil obisk jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Marinkoviča v Varšavi prvi korak za priključitev Poljske k mali antanti. Najprej bosta Poljska in Jugoslavija sklenili gospodarsko skupnost interesov in ustvarili kmetijski blok, h kateremu bo seveda pristopila tudi Romunija. Tudi Češkoslovaška bo sodelovala. Nato nameravata pospešiti tudi izmenjavo blaga med Poljsko in Jugoslavijo s posebnimi prednostnimi tarifi na češkoslovaških in avstrijskih železnicah. Nova antanta med Poljsko in Jugoslavijo lahko bistveno okrepi obrambno fronto proti Nemčiji in Sovjetom. Ze do sedaj je dr. Marinkovič pazljivo motril nevarnost nemške gospodarske ekspanzije in nemške kulturne propagande v Jugoslaviji in »storil vse, da zavre in novi nemški Drang nach Osten. Seveda bi se novo sodelovanje med državami razširjene antante razširilo tudi na vprašanje razorožitve in varnosti.

Funt se zopet popravlja

London, 2. dec. tg. Angleški funt, ki je do popoldne še vedno padal in dosegel v razmerju z Newyorkom stanje 3.25 dolarja, se je popoldne precej zboljšal ter je znašal zadnji kurz Newyork 3.395, kar je znatno višje od včerajšnjega odprtvenega kurza, ki je znašal 3.315. To dvigavanje so povzročili ameriški nakupi.

Macdonald o indijskem vprašanju

London, 2. dec. tg. Poslanska zbornica je bila danes polnoštevilno zbrana, ko se je začela debata o indijski politiki vlade s poročilom MacDonalda o delovanju konference za okroglo mizo. MacDonal-d je v svojem govoru ponovil svoja včerajšnja izvajanja v zaključnem govoru in posebno izjavil, da bo vlada smatrala glasovanje glede politike, ki jo je za bodočnost naznačil za Indijo, kot nezaupnico. Rotil je poslansko zbornico, naj v debati misli na odgovornost vlade, ki jo ima vsak izrek o koščljivem vprašanju za sedanje in bodoče odnose z Indijo, in da naj se posebno pri glasovanju zaveda konsekvence desavuiranja vladne politike. Debata bo trajala do četrtega.

CSR zniža vojaški rok

Praga, 2. dec. tg. Vojno ministrstvo je izdelalo načrt zakona, po katerem naj se vojaška aktivna služba zniža od 18 na 14 mesecev. Predlog se bo takoj po božiču predložil poslanski zbornici. Vojno ministrstvo je do sedaj vedno odklanjalo znižanje aktivne službe, češ da ima na razpolago premalo dalje službežih podčastnikov. Sedaj pa je gospodarsko stanje prisililo vojno ministrstvo, da se je odločilo k temu znižanju.

Zadolženost naših občin in banovin

Belgrad, 2. dec. AA. Ministrstvo za finance je sestavilo statistiko zadolžitve naših samoupravnih teles po stanju 1. januarja 1931. Od 4769 občin kolikor jih obstaja v naši državi, je finančno ministrstvo zbralo podatke o posojilih za 4756 občin, to se pravi, da ni dobilo podatkov samo od 13 občin. Istotako je finančno ministrstvo zbralo podatke o zadolžitvi banovin. Posojila občinam in banovinam so znašala omenjena dne 1.746.052.254 dinarjev. Največji dolg ima belgrajska občina, to je 452 milijonov, na drugem mestu je Zagreb s 179.700.000 Din, na tretjem pa Ljubljana s 148 milijoni 200.000 Din. Na ostale mestne občine odpade 383.700.000 Din. Belgrad in sedeži banovin imajo skupno 953.321.989 Din dolga. Vaske občine dolgujejo 63.453.633 Din. Dolg banovin znaša 142 milijonov 812.439 Din. Ti dolgovi so nastali večinoma v teku leta 1930, ko so banovine začele svoje delo, za kar je bila potrebna velika organizacija in kar je povzročilo velike stroške. Najbolj zadolžena je dravska banovina z 20.21% skupnega dolga banovin, nato savska z 19.88% in primorska s 5.85%.

Proces proti Goričanom

Rim, 2. dec. Fašistični tisk že pripravlja italijansko javnost na politični proces, ki se prične v petek proti takozvanim »jugoslovanskim teroristom« iz Julijske krajine. Listi objavljajo obtožnico, na podlagi katere je preiskovalni sodnik izročil obtožence izrednemu sodišču v Rimu. Ta obtožnica je bila objavljena že lansko leto, preden se je začel tržaški proces, ki se je zaključil s smrtno obsodbo proti štirim tržaškim Slovincem.

Obtožnica našteva 99 (!) zločinov, to je 31 poskušanih in izvršenih napadov na fašiste, milijone in orožnike, 13 umorov, 18 požigov šol, otroških vrtec in vojaških naprav, 8 terorističnih atentatov in 4 polkuse špijonaže. Skratka, vse politične zločine, ki so se odigrali po okupaciji v Julijski krajini. Omenja se seveda tudi atentat na uredništvo »Popolo di Trieste«, zaradi katerega so bili Bidovec, Miloč, Marušič in Valenčič obsojeni na smrt. Kot vodja in organizator terorističnega delovanja se navaja častnik Albert Rejec, ki je pobegnil čez mejo. Obtožnica trdi, da je z Rejecem sodeloval tudi Zorko Jelinčič, ki bo sedaj sojen. Ta dva sta pod plaščem prosvetnih, sportskih in dobrodelnih društev širila protifalijansko propagando. Med ta društva spada posebno akademsko društvo »Adrijac« v Gorici. Teroristi so se zbirali okoli »Organizacije«, kakor so na kratko nazivali svojo politično organizacijo. Namen te je bil, širiti pan-slavistično idejo in doseči združitve Julijske krajine z neko tujo državo. Njen namen je bil tudi, voditi vojaško špijonažo; obtoženci so baje bili v zvezi tudi s protifašističnimi organizacijami v inozemstvu. V oktobru l. 1929 so se zbrali v Vreham. Sestanku sta prisostvovala tudi dva orjunaša. Tu je bilo sklenjeno, da se izvrši napad na »Popolo di Trieste«. Kakor pravi obtožnica, je požgal tolimski vrtec Franc Fortunat, ki je zbežal čez mejo. Obtožence Petarca je baje priznal, da je izvršil napad na občinskega slugo Kureta v Dolini pri Trstu. Solo v Lokvi na Krasu so požgali Alojzija Zerjal, neki škerjanc in še nekdo drugi iz Bazovice. Ti so vsi zbežali.

Nadžkof dr. Sedej kot duhovnik

Nekaj osebnih spominov.

Ko sem jeseni 1898 kot bogoslovec centralnega semenišča v Gorici prvič prisostvoval pontifikalni maši tedanjega nadškofa Misije, sem z neko rado-vednostjo motril tamošnje korarje, ki so v svojih vseskok višnjevi obliki tvorili res častno gardo nadškofu, ko je le-ta z njemu prirojeno dostojanstvenostjo vkorakal v stolnico.

Najbolj sem želel vedeti, kateri je neki kanonik dr. Sedej? O njem sem bil slišal mnogo zanimivega, pred vsem pa mi je kot novinec v bogoslovju imponiralo, da je doktor teologije, in da je prišel s cesarskega Dunaja, kjer je služboval kot študijski direktor v »Augustinejus«, v onem zavodu, iz katerega je izšlo toliko doktorjev in profesorjev bogoslovja v vse dežele bivše monarhije, in tudi lepo število visokih cerkvenih knezov...; seveda tedaj kot novi »lemenatar« nisem od daleč slutil, da bom baš dvajset let pozneje začel likvidirati ekonomijo tega istega zavoda in da bom držal pri tem v rokah zapiske, ki sta jih zabeleževala decenije poprej slovenska direktorja dr. Napotnik in za njim dr. Sedej.

Dr. Sedej...! Moji sošolci Goričani so mi ga takoj pokazali; zares zanimiva osebnost: njegov obraz je bil mirnih potez; razodeval je človeka, v kojem vrši duh stalno kontrolo nad vsemi afekti, razodeval je človeka, čigar duh plava iznad vsakdanjih lapalij in se peča le z zakladi, ki vsebujejo večnostne vrednote. Njegov zunanji nastop je bil ritmično umerjen, posebno sem ga rad gledal, ko je imel slovesno mašo in je vršil tako lepo cerkvene obrede; bil je tedaj v svoji najlepši dobi, saj ni bil še videl Abrahama, in v svojem nastopu silno prikupljiv: na Dunaju je bil videl mnogo zunanjega sijaja in ceremonijala, on pa je vse to ponotranjil, poduhovil in vporabil le v toliko, kolikor je bilo primerno za njegovo svečeniško službo.

Vršil je tedaj službo stolnega župnika v Gorici; umevno, da sem ga kot bogoslovca gledal le od daleč in da nisem imel prilike govoriti z njim; ko sem študiral teologijo, ni imel dr. Sedej nikake službe v bogoslovnem učilišču, zato nisem mogel opaziti na njem onih človeških lastnosti in senčic, ki jih dijaki tako kmalu opazuje na svojih učiteljih, in radi katerih postavljajo mentorje svoje mladosti v galerijo dobrototnih originalov, a vendarle originalov!

Prvič sem govoril s kanonikom Sedejem jeseni 1902, ko sem kot mlad duhovnik in novi škofijski tajnik spremljal tržaškega vladiko dr. Nagla v Gorico; dr. Nagl in dr. Sedej sta bila kolega z Dunaja in sta občevala med seboj prav prijateljski. Pri tem razgovoru, kateremu sem prisostvoval seveda bolj v obliki passivae assistentiae, sem doživel o Sedeju zopet tiste prijetne vtise, ki sem jih imel prej o njem.

Leta 1906. pozimi je postal gorški nadškof; prišel je na Dunaj, obiskal seveda svoj stari »Augustinejus«, kjer sem se tedaj pripravil za doktorat; ko so ga opozorili, da je med kandidati tudi eden iz njegove metropolije, me je povabil predse ter se prav prijazno razgovarjal z menoj.

Kmalu potem, dne 25. marca 1906, sem smel prisostvovali njegovi konsekraciji. Od uglednih oseb, ki so bile navzoče pri tej funkciji, je malo katera še med živimi: le nadškof Jeglič je preživel vse te decenije, in proštr dr. Faidutti, sedaj auditor apostolske aunciature v Litvi. Umrli je konsekrator škof Mayer, ugledna sta kardinal Nagl in škof Mahnič, v večnosti je bil princ Hohenlohe, univ. prof. Svoboda, in mnogi drugi, ki so bili tedaj zraven. Angel smrti potrka pač na vsa vrata, naj blešči nad njimi kneževski ali škofovski grb, ali naj vodijo v kolibo uboštva in siromaštva.

Pri svečanem obedu se je novi nadškof zavalil konsekratorju in vsem odličnim gostom; razvil je in nuce svoj program in poudarjal svoje zvestobo do državne in cerkvene oblasti. — Temu svojemu programu je ostal zvest do smrti.

Od 1906 dalje sem mogel opazovati njegovo delovanje bolj iz bližine; pred 25 leti me je namreč poklical v gorško bogoslovnico kot docenta za moralno teologijo, in mu od tedaj dolgujem dosmrtno hvaležnost.

Nadžkof Sedej se je udeleževal pred vsem na cerkvenem polju; zavedal se je, da je v prvi vrsti cerkveni knez; za politiko so je zanimal le toliko, kolikor je politika zadevala versko in moralno živ-

ljenje ali pa cerkveno disciplino. Sicer pa je bil v političkih vprašanjih širokogruden, saj so se njegovi duhovniki udeleževali v najbolj različnih frakcijah goriškega političkega življenja; da je pa pri raznih vprašanjih imel svoje misli, vem prav gotovo, in je to pri tako izraziti osebnosti, kakor je bil dr. Sedej, več kot umevno. Da je pri tem svoj narod iskreno ljubil, ni treba še posebej naglašati.

Natančen pa je bil, skoraj bi rekel neizprosen, ko bi ta beseda ne zvenela tako ostro, v zadevah cerkvene discipline; v tem oziru je zahteval od duhovnikov in vernikov vestnosti, vzor vestnosti pa je bil on sam. — Odločbe Sv. stolice so mu bile nekaj svetega, o teh stvareh pri njem ni bilo diskusije; kot profesor teologije v Gorici sem imel priložnost opazovati, s kako pokorščino in vdanostjo je vselej izvrševal rimske dekrete.

Ker je bil sam s seboj strog, ga je njegova psiha nagibala pri posameznih primerih iz moralnega ali cerkvenopravnega področja včasih nekoliko k rigorozni interpretaciji. V tem oziru mi bodi dovoljeno povedati sledečo zgodbi: bilo je 1916 ali 1917, ko se je mudil nadškof Sedej na Dunaju; nekoga dne pride po kosilu k meni (bil sem tedaj študijski direktor v »Augustineju«) in opazim, da je nekam potrt, kakor človek, ki se nahaja v zadregi; ponudil sem mu črno kavo, čašo vina in cigaro (saj druga ne bilo); vse je odklonil. Končno mi prične razlagati neki casus, ki sega v moralno in cerkveno pravo, in kjer je šlo za dispenco, o kateri je Sedej mislil, da je kot škof ne more dovoliti (vsebinska ne spada sem). Jaz sem mu začel »ugovarjati« in dokazovati, da more vendarle dispensirati; pokazal sem mu priznane avtorje, in da ga še bolj verim, sem telefonično vprašal Nunciaturjo, ki je potrdila moje naziranje. Takoj se je Sedejev obraz razjasnil, ter mi pravi: Pa je res dobro, če gre človek k moralisti. Zdaj pa mi le dajte čašo vina in cigaro, pa bom pri vaši pisalni mizi spisal dispenco. Prav ta zgodba mi priča o njegovi duhovniški tankovestnosti in o njegovi človeški dobrodušnosti.

Svojo dobrodušnost je posebno znal pokazati na vizitacijah; zlasti pri obedu je rad videl okrog sebe vesele obraze, ter je bil prav zadovoljen, če je kak duhovnik znal povedati pri mizi duhovit dovtip... da je moral včasih slišati isti dovtip iz različnih ust v nespremenjeni izdaji, to ga ni prav nič motilo.

Dr. Sedej je bil človek globoke vere, o katerem smemo reči: justus mens ex fide vivit. Njegova pobožnost je bila skladna, trezna, vedra; saj je zajemal smernice svojega religioznega življenja iz sv. Pisma, v katerem je bil Sedej priznan večak.

Zanimal pa se je za vse panoge teologije; ko so bili v semenišču izpiti, je po cele predpoludneve predsedel pri izpraševanju, sam posegal vmes, natančno zasledoval vprašanja in odgovore ter se... hudoval, če bogoslovci niso znali dobro latinski; bil je pač mož iz stare šole, ki je še čislala humanistične jezike.

Kot cerkveni govornik je znal razložiti verske resnice zelo poljudno, tako da so ga vsi radi poslušali; s svojim ljudomilnim nastopom pa si je znal pridobiti ljudi tako, da niso gledali v njem toliko visokega cerkvenega kneza, temveč duhovnega očeta.

In prav ker je bil pred vsem duhovni oče, žalujejo za njim verniki in duhovniki vse gorške metropolije; nadškof Sedej je bil mož apostolskega duha, ki je imel pred očmi le zveličanje poverjenih mu duš; kar je ukrenil, in kar so nekateri tuhtam tolmačili kot »politicum«, je ukrenil le pod višjepastirskimi vidiki; v svojem zasebnem življenju pa je bil vseskok vere Israelita, in quo dolus non est (Joa 1, 47).

Nam duhovnikom je zapustil nadškof Sedej svetel zgled, da moramo biti vedno vdani Sv. stolici, tudi če bi ta vdanost zahtevala osebnih žrtev; saj je baš prinašanje žrtev najidealnejši del duhovniškega življenja, in nas dela slične evangelijskemu Pastirju, ki da življenje za svoje ovčice.

Naj bi Kristus, veliki duhovnik Nove Zaveze, pastir in škof naših duš, poslal rajnemu nadškofu Sedeju, ko se seli v večnost, zbor svojih angelov, ki naj ga privedejo v večno veselje:

in paradisum deducant te angeli!

Univ. prof. dr. Jos. Učič.

Dekan Ivan Jurko na zadnji poti

Slovenjgradec, 30. nov.

Danes smo spremili k zadnjem počitku največ priljubljenega dekana in župnika g. Jurka Ivana v Starem trgu. Že veliko pred 10 dopoldne so se začele zbirati trupe vernikov, da spremljajo svojega dobrega dušnega pastirja in dekana na njegovi zadnji poti. Truplo pokopnika je bilo od petka zvečer, ko je bilo prepeljano iz Gradca, položeno na mrliški oder v stari šoli. Točno ob 10 se je zbrala okrog krste številna duhovščina, občinski odbor in gasilci, ki so krsto prenesli v cerkev in jo položili v sredini cerkve na oder. Po končanem duhovniških molitvah je stopil na prižnico prof. P. Živornik, starostriški domačin, ki je v svojem krasnem in v srce segajočem govoru poveličeval rajnega g. dekana kot vzor duhovnika, ki si je v svojem vnetem dušnopastirskem delovanju nalagal svoj kapital pri Bogu. Ko je pred 12 leti prišel za župnika in Stari trg, je našel vse cerkve tihe. On je skrbel, da so te cerkve dobile lepo doneče zvonove. Skrbno je gledal na olepšavo cerkev, posebno pa župne. Tudi je mnogo molil, molil za svoje vernike. Da je le imel čas, že je bil v cerkvi in tam Bogu vdano molil za blagor svoje župnije. Ako ga je kdo iskal in hotel govoriti z njim, da je največkrat našel v cerkvi klečati pred oltarjem zatopljenega v molitve. Ni pa skrbel samo za dušni blagor sebe in svojih faranov, on je tudi v polni meri skrbel za posvetni in gospodarski napredek ljudstva. Saj se je udeleževal v vseh gospodarskih korporacijah ter tako dajal ljudstvu vzgled, po katerem se naj ravna. Besede g. prof. Živornika so živo presunilo vso cerkev, ki je bila nabito polna dobrih vernikov, ki so skoro vsi jokali.

Zalno sv. mašo je opravil stolni kanonik dr. Janožič iz Maribora, stregla pa sta dekana Mesnar in Hüter. Na koncu sv. opravila je možki zbor pevskega društva Slovenjgradec zapel »Zadnja pot, o tužna pote, kakar se je začel žalni spoved iz cerkve na pokopališče. Pri pogrebu, katerega je vodil stolni kanonik dr. Janožič v spremstvu dekana Mesnerja in Hüterja, smo opazili vsega skupaj 37 dunovnih sobratov in prijateljev pokopnika, med temi tudi dekana Loma iz Smarja pri Jelšah, prof. Živornika, arhidijakona Tovornika iz Konjice, dekana in kanonika Čičeka iz Jarenine in dekana Ripelna iz Prevalj. Za krsto smo opazili okr. načelnika g. Viherja, podnačelnika Leopolda Eiletza, sodnika M. Tomina, načelnika okr. cestnega odbora in predstavnike drugih

Nobena odpoved

kavi, niti zvečer, ob nobeni uri, od nikogar, bodisi zdrav ali bolan, otrok ali starček, odkar imamo kavo Hag.

Prava izborna kava svetovnega glasu, katero radi njenega vzorno dobrega okusa in popolne neškodljivosti pijejo milijoni ljudi — je kava Hag. Njen pomen za narodno zdravje je pisмено priznalo 27.000 zdravnikov.

oblasti tako tudi finance in žandarmerije. Pred duhovščino je korakala dekliška Marijina družba, gasilni društvi iz Starega trga in Pameč, fantovski odsek bralnega društva, ter vsa šolska mladina v spremstvu učiteljsva in nad 3000 vernikov iz domače župnije kakor iz cele svoje in drugih dekanij. Po končanem obredih na pokopališču je možki pevski zbor zopet zapel dve žalostni »Slovo« in »Vigred se povrne«, nakar so se začele množice polagoma razhajati.

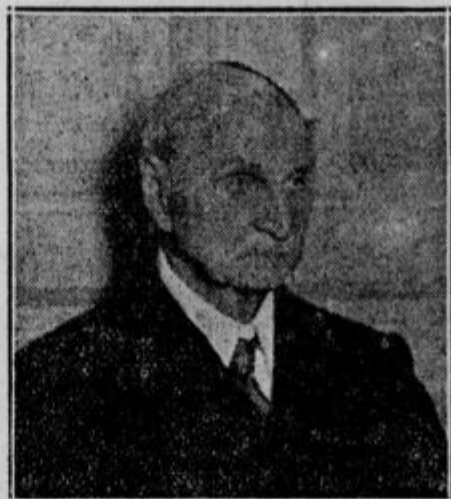
Pokojni dekan Ivan Jurko je bil zelo vnet dušni pastir svojih faranov in dober oče revežev. Kadar je šel delit sv. popotnico in je videl v hiši revščino, je sam iz svojega dal denarne podpore, včasih celo do 100, a nikdar manj kakor po 20 dinarjev. Berači niso nikdar odšli iz župnišča praznih rok. Pred odhodom v bolnišnico je naročil doma, da ne sme nobeden berač oditi iz župnišča brez miloščine. Udeleževal se je mnogo tudi na gospodarskem polju. Bil je vzoren rejec prvotne živine. Uredil si je dobro urejena gojišča, in s tem dal pobudo in vzgled tudi drugim. Bil je dolgo let načelnik in pozneje tajnik živinorejske zadruge, katero je on preosnoval iz prejšnje biko-rejske v živinorejsko zadrugo. Udeleževal se je tudi v kreditnih združenjih. Tako je bil član nabesl-stva Hranilnice in posojilnice v Slovenjgradcu, ter član gerentskega sveta okrajne hranilnice in več let tudi občinski odbornik. V njem bo občina izgubila neumornega in agilnega delavca in svetovlca.

Ohranimo blagega dušnega pastirja in skrbnega gospodarja v trajnem spominu! Bodi mu Bog milostljiv sodnik!

Smrt 100 letnega starčka

Zalog, 2. decembra.

Prijazna vas Zalog pri Ljubljani si je štela v čast, da bo skoro imela v svoji sredi moža, menda najstarejšega v Sloveniji, starčka Janeza Res-

nik, ki bi bil v treh mesecih dopolnil 100 let, ki pa je v torek 1. decembra izdihnil svojo blago dušo. Naš list je ob 99 letnici prinesel nekaj o njegovem življenju. Vse čil in zdrav je tedaj imel le eno željo, da bi dočakal 100 letnico svojega rojstva. Ni mu bilo dano. Previden s svetimi za-

kramenti je po 14 dnevni bolezi mirno v Gospodu zaspal pri svojem zetu, višjem žel. uradniku g. Kinku v Zalogu, in bo danes ob 3 popoldne prepeljan na postajo v Zalog, odkoder se truplo prepelje v Rajhenburg in v petek ob 10 dopoldne pokoplje na odotno farno pokopališče k večnemu počitku.

Rajniki je bil rojen 15. marca 1862 pri Rajhenburgu iz stare čislane rodbine Resnikove, ki je imela svoje posestvo in gostilno v Rajhenburgu. V svojih mladih letih je z očetom hodil na tlako v tamkašnje graščino. Kot gostilničar je bil splošno priljubljen in spoštovan. Ni bil eden tistih, ki mu je le dobiček življenjsko vodilo. Bil je usmiljen do revežev, rad je pomagal v potrebah tudi domačinom. Bil je Slovenec skozi in skozi ter svoje govorice tudi takrat ni zatajil, ko je veljalo kaj tvegati. Bil je nad vse veren katoličan. Svoje verske dolžnosti je opravljal do zadnjega.

Bil je dvakrat poročen. Iz vsakega zakona sta mu živela po dva otroka. Zadnjih 18 let je preživel pri svoji dobri hčerki in zetu, ki so nad vse skrbeli za njegovo udobnost, kjer jima je vzgojil vse svoje vnuke in vnučke, ki jim je moral vedno znova in znova pripovedovati dogodke in zgodbičice vesele in žalostne iz svojega življenja.

Kakor v Rajhenburgu spoštovan in čistan, se je tudi nam Založanom zelo priljubljen radi svojega humorja in bogatih življenjskih izkušenj ter čistiljive starosti. Moža enega stoletja bomo ohranili v blagem spominu.

Zelja, da bi počival v svojem rojstnem kraju, se mu bo tudi spopolnila. Naj počiva v miru! Dobrotljivi Bog pa mu bodi bogat plačnik!

Gozd ukovan v led

Vetikanska škoda na drevju

Sv. Rupert n. Laškim, 1. XII. 1931.

Letošnja, komaj nastopajoča zima je v laškem okraju v višjih legah, najbolj menda v občini Sv. Rupert nad Laškim in na Svetini pri Celju, doslej napravila na sadnem in gozdnem drevju nepopisno škodo. Iz grozečih, sivih oblakov, ki so skoro ves november viseli nad zemljo, je v soboto, dne 28. novembra začel polagoma padati dež, dasiravno bi vsakdo pričakoval snega, ker je bil na zemlji naravnost silen mraz. Na zemlji je dež takoj zmrazil, in led je ukoval zemljo v svoje mrzle sponje; ivje na drevju se je kmalu umaknilo ledu, in danes, 1. decembra visi na drevju, na vsaki vejici, ogromna množina in težina ledu, kakor ga najstarejši ljudje ne poznajo.

Groza obda človeka, če stopi v gozd: tu stoka, hreščič in poka na sto in sto mestih obenem: velike, močne veje so odlomljene in padajo na tla, vrhovi

smrek, posebno mladih, ležijo na stoltno po fleh, kakor bi jih presekale granate, in žalostno štrle odlomljeni konci vrhov proti nebu. Najhuje pa je prizadeto sadno drevje: mnoga drevesa je led in vihar kar izruval iz tal; veliko število dreves je silna ledena teža razcepila na dvoje, polomila vrhove in najdalje in najmočnejše veje. Danes, 1. decembra je ob 6 zjutraj 5 stopinj mraza, zato se sadjarji opravičeno bojé, da drugo leto tukaj sadja sploh ne bo, ker so najbrž še sedaj popki v ledenem obljemu pozabili. In ravno letošnje jesen so sadni popki tako lepo dozoreli, da je marsikateri kmet že sedaj rekel: bo spet sadja! Samo sadje nam je letos vrglo saj nekaj denarja, sedaj je tudi to upanje za eno leto zopet pokopano.

Pričakujemo, da bodo državni poslanci v sledečih zasedanjih kaj storili za ubogo, vedno bolj nesrečno, vedno bolj tepeno kmetško ljudstvo!

Ker je kvas predrag

Zanimive razprave pred okrajnim sodiščem.

Ljubljana, 2. dec.

Pred okrajnim sodiščem se jutri dopoldne prično zanimiva kazenska razprava proti dvema ravnateljema pivovarne »Union«. Javnosti je pač še v dobrem spominu ostra polemika, ki se je razvila med ljubljanskimi peki in proizvajalci kvasa. Peki so trdili, da so cene kvasu mnogo pretirane in so zahtevali, da se tudi producenti kvasu pokličejo na odgovornost pred sodišče. Producenti kvasu pa so trdili, da cene kvasu niso pretirane in da imajo prav majhen dobiček, češ da je na kvas naložena velika državna trošarina in zraven še mestna. V dravski banovini je edini producent kvasu pivovarna »Union«. Banska uprava je naposled prijavila »Union« državnemu tožilstvu in zahtevala, da se proti njej uvede kazensko postopanje zaradi prekrška člena 8 zakona o pobljanju dragotinje. Razprava bo pač podala mnoge zanimivosti, tako v pogledu produkcije kvasu, kakor tudi v pogledu čistega dobička, ki ga imajo tovarne kvasa, medseboj teano združene v poseben kartel.

V interesu javnosti je, da se vprašanje kvasu razširši. O razpravi bomo obširneje poročali. Že dvakrat je stal pred okrajnim sodnikom

veletrgovce z vinom Karol Bollafio, ki je obtožen prekrška vinskega zakona, ker je neko mečanico banana in haložana prodajal za »štajersko rdečo vino«. Afera v trgovskih in gostilničarskih krogih vzbuja večje zanimanje. Zadnja razprava v ponedeljek, 30. novembra je bila preložena, ker je ostala glavna priča, kmet, svetnik Trampuž.

4letni nečak - žrtve znorelega strica

Iz Bjelovara poročajo:

Te dni je prišel 4-letni Stepan Jakoplič na obisk k svojemu stricu. Nekaj časa sta se mirno razgovarjala, naenkrat pa je stric pograbil sekiro in v svojem nečaku preklal glavo. Mrtvo truplo je precej časa imel kar pri sebi in sobi in ga je šele na poziv dečkovega očeta vrgel na dvorišče, poprej pa je še prkrat udaril s sekiro po mrtvem truplu.

V tem je prišel redar, ki je pozval Jakopliča, naj pride iz sobe. Norec pa je pograbil sekiro in planil za njim. Že je zamahnil po njem in bi mu v naslednjem trenutku razklal črepanjo, ko bi se redar ne bil v tem hipu spotaknil in padel po tleh. To mu je rešilo življenje.

Jakopliča so nato s težavo obvladali. Prepeljali so ga na opazovalnico, kjer je nekaj časa obkloval svoje dejanje, nato pa zopet začel besneti.

Stoletnica velikega slovenskega kulturnega delavca

Stoletnica škola Ravniharja

Leta 1831 je prišel v Trst za škola naš rojak Matevž Ravnihar. Obhajamo torej stoletnico, ki je pomembna za ves naš narod. Škof Ravnihar je vrezal globoke brazde v duhovno pastirstvo tržaško-koprske škofije, ki je imela takrat še nekatere glagoljaše, dasi redke. Zadnji, Anton Grego, je umrl v Kozjaku pri Kršanu 1. 1893.

Pred njim je školoval v Trstu deset let Anton VI. Leonardi, ki pa je več ali manj zapustil svojem nasledniku neobdelano polje in vinca Domini. Zato je bila res sreča za vernike tržaško-koprske škofije, med katerimi so tvorili takrat Slovenci in Hrvači še mnogo večje število ko dandanes, da jim

je poslala božja Previdnost za duhovnega nadpastirja Matevža Ravniharja. Za časa njegovega prednika se je propovedovalo ljudstvu, posebno Slovence in Hrvatoma, prav malo. Pouk krščanskega nauka je bil zanemarjen.

Novodošli škof Ravnihar pa je takoj s pastirskim listom strogo zapovedal v nedeljah in praznikih pridige obema narodoma v maternem jeziku in seveda tudi pouk krščanskega nauka. Ker je primanjkovalo slovenskih in hrvaških duhovnikov, jih je vabil od drugod. To je bilo silno važno za Slovence in Hrvate v verskem in narodnem oziru. Njegovo petnajstletno vladanje v škofiji je Bog blagoslovil z obilnimi plodovi.

Škofu Ravniharju je bila vedno na srcu prosveta ljudstva, zato je polagal veliko važnost na čitanje dobrih knjig. Še v svoji oporoki ni na to pozabil. Zapustil je namreč 9000 for. za izdajanje knjig verske in narodno-gospodarske vsebine za ljudstvo. Ta ustanova še obstoja. Kolikor je zasno, sta jo uporabljala le škofa Dobrila in Karlin.

Hvaležnost zahteva, da se spominjamo sploh vseh duhovskih in posvetnih kulturnih delavcev, ki so nam oznanjali božjo besedo in sejali seme narodne prosvete v krajih, kjer se sedaj naš jezik tako kruto preganja in popolnoma izkoreninili želi. Posebno zahvalo pa so Jugoslovani v tem oziru dolžni velikemu škofu Slovence, Matevžu Ravniharju. J. G.

Ogenj v izložbenem oknu

Slovenjgradec, 1. dec.

Danes je okrog pol 11 dopoldne nenadoma začelo goreti izložbeno okno trgovine Ivana Rojnika, v katerem je bilo precej volnenega blaga in otroške igrače. Pasantje, ki so šli mimo in prvi opazili ogenj, so takoj obvestili lastnika, ki se mu je po kratkem času posrečilo pogasiti gorečo okno in blago, kar še ni zgorelo, tako da gasilnemu društvu, ki je prišlo na pomoč, ni bilo treba stopiti v akcijo. Blago, ki se je nahajalo v oknu, je skoro vse pogorelo odneso toliko pokvarilo, da ni za nobeno rabo. Ogenj je nastal po električni žarnici, ki se je nahajala v izložbi in gorela. Škoda, ki jo bo do 200 Din, je krita z zavarovalnino.

Za Miklavža

največja izbira IGRAC, damskih torbic, manikir kovegov in drugih primernih daril za dame, gospode in otrose

IVAN SAVNIK - Kranj

Dnevna kronika

† Irma Pollakova

V bratskem Zagrebu je umrla v soboto, dne 30. novembra zvečer, 80 let je delovala, vztrajala in žela uspehe na reprezentativnem odru hrvaške gledališke umetnosti. Razvijena od uspehov, ljubljena od hrvaške javnosti, poveljena od navdušenih in razigranih gledalcev, je Irma Pollakova z navidezno radoščjo sprejemala dokaze tega odobravanja. Vedno pa si je želela nazaj v Ljubljano, kjer je bila vzgojena in kjer je v družbi naših igralških velikov in ustanoviteljev slovenskega gledališča Verovška, Borštnika in Borštnikove-Zvonarjeve pričela svoje umetniško delovanje. Dorela generacija naše dobe se je še prav dobro spominja z odra in ve, da je že tedaj njeno ime pomenilo polno hišo za ljubljansko gledališče. Kljub temu, da je živela po kratki dobi svojega udejstvovanja v Ljubljani, v Zagrebu, je ostala zvesta domači zemlji in svojim ljudem. S kako prisrčnim gostoljubjem je vselaj sprejela vsakega Slovenca, posebno dijaka-visokošola, ki se je ni vedno spomnil le kot slovenske umetnice, ampak tudi kot darežljive rojakinje. Pri vseh slovenskih prireditvah v Zagrebu je rada sodelovala. Pri vsaki priliki je k ponosom poudarjala, da je »Kranjka iz bele Ljubljane«.

Njeno umetniško udejstvovanje je bilo zelo obširno. S 16 leti je že stopila 1882 k Dramatičnemu društvu in se obenem pri Francetu Goršiču učila petja. Po petletnem delovanju na Dunaju pod vodstvom Weinbergerja se je vrnila za kratko dobo v Ljubljano, od koder je l. 1901 odšla v Zagreb, kjer je ostala do svoje prerane smrti. Nastopala je v dramih, operi in opereti. Neštete so vloge, v katerih je z uspehom nastopala, nepozabne pa so njene kreacije v operetah, v katere je vnesla duha, živahnosti in originalnosti. — N. p. v. m.!

★

† V večnost je odšla ga. Marija Zerjav iz Mavškega Rovta nad Jesenicami, p. d. Zakamnjence, mati g. prof. dr. Gregorja Zerjava in učiteljice gđe. Minke Zerjavove. — S pokojnico odhaja zopet ena močnih žen. Visoko pod Roško leži Zakamnjekovo posestvo. Tu se je trudila in delala s svojim pokojnim možem Jakobom. Pošteno in vestno je vzgojila svoje otroke. Poleg g. profesorja in gđe. učiteljice je en sin uslužbenec tovarne na Savi, ena hči pa gospodinji bratu g. profesorju, druga je pa umrla l. 1918 v škofjeloškem samostanu kot ursulinka-učiteljica S. Alojzija. — Blagopokojna gospa je bila zgled prave dobrote. Kdo je odšel praznih rok od nje? Kdo nepotolažen iz njene hiše? Čudovito je znala skrbeti za pravo veselje: vsak je vedno rekel, da je pri Zakamnjeku tako lepo. Nič čudnega, saj je sredi dela živela vedno z Bogom združena. Zakamnjekova hiša je hiša molitve. — Nobena stvar, še tako grdo vreme je ni zadržalo, da ne bi redno hodila k sv. maši in prav pogosto k sv. zakramentu. Polna je bila božjega duha, zato tako dobra, vesela in pogumna. Sama bistrega uma je s svojim možem spoznala globok pomen izobrazbe, zato je poskrbela, da so njeni otroci posejali redno šolo, čeprav je hiša od Jesenic tako oddaljena. — Križe, ki jih ji je Bog nalagal, je nosila krščansko. Umrl je moč, hči, sin-gospodar na domu — pa je ostala neomajno udana Bogu. — Ni dolgo tega, kar se je udeležila obletnice po sinu, potem se je dala odpeljati domov. Doma je večeraj umrla, združena s svojim Bogom, kateremu je živela. Odpočij se, zvesta dekla Gospodova, močna krščanska mati v večni višavi pri Bogu! — Preostali nam iskreno sožalje. Bog Vas potolaži!

† Ivan Caharija. V nedeljo je v Nabrežini umrl Ivan Caharija, industrijec in bivši župan. Pokopali so ga večeraj v Nabrežini. Rajni je bil lastnik velikega nabrežinskega kamnoloma, kjer si je služilo kruh mnogo nabrežinskih delavcev. Posebno dobre zveze je imel podjelje z Egiptom. Ze dobro leto pa preživljajo vsi nabrežinski kamnolomni hudo krizo, ki je vrgla na cesto sporo vse delavce.

† Umrl je v Ljubljani Leopold Egger, železniški revident v p. Pogreb bo v petek 4. dec. ob 2 pop. N. v. m. p. Zaljubljenim naše sožalje.

† Po kratki boleznii je umrla Marija Kastelic, vpk. tobakačne tovarne. Pogreb je danes ob 4 pop. Ostalim naše sožalje, pokojnici svetila Večna luč!

Lepe bele zobe

z istočasno odstranitvijo neokusno barvanega zobnega obločka pridobite z stalno uporabo dobre

Chlorodont-zobno paste

z prijetno osvežujočim mentol okusom. Tuba Din. 8.—.

Koledar

Četrtek, 3. decembra: Frančišek Ksaverij, spoznavavec.

Osebnosti

— Lavantinske duhovniške vesti. Za upravitelja dekanije Stari trg pri Slovenjgradcu je imenovan Alojzij Čiček, duhovni svetnik in mestni župnik v Slovenjgradcu; za provizorja župnije Stari trg je imenovan kaplan Stefan Horvat; za duhovniškega svetovalca je imenovan Marlin Ulčnik, župnik pri Sv. Florjanu v Dolici. Nadalje je razpisana župnija Črešnjica v dekaniji Nova cerkev do 5. januarja 1982.

Ostale vesti

— Potres v Krškem. Dne 30. m. m. zjutraj smo v Krškem čutili močan potresni sunek (ob pol 3 ponoči).

— Kaj naj vam daje trgovec za Božič ali ali Novo leto? Gospodarju: Koledar Kmetске zveze, gospodinji: Gospodinjski koledar. Recite trgovcu, sjer stalno kupujete, da naj piše ponj v Tiskarno sv. Cirila v Mariboru.

— Kmetiskim zvezam: Vse krajevne Kmetске zveze opozarjamo, da morajo čimprej obracunati glede Koledarja kmetске zveze. Po 15. decembru ne moremo od nikogar več vzeti koledarjev nazaj, ampak jih bo treba plačati. Tudi se naj istočasno nakaže plačilo za koledarje, kakor je bilo sporočeno v zadnji okrožnici, da je plačljivo vse samo po položnicah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

— Mesto dela — noč. 30 letni delavec Gašper Mihelič iz vasi Mahkoviča pri Šmartnem, je iskal te dni delo po Gorenjskem. V torek je prišel v neko gostilno v Trzinu. Tam je pričel razgovor z nekim gostom, ki ga ni poznal. V prepiru, ki se je razvil iz razgovora, je neznanec potegnil nož in zabodel Miheliča v desno ramo. Rana je tako huda, da je moral Mihelič večeraj v ljubljansko bolnišnico.

— Drzen roparski napad pri Ogulinu. V ustanovitvi industrijalca Rupčića v Zagorju pri Ogulinu je te dni vdrl pet maskiranih roparjev z revolverji, ki so zahtevali, naj jim Rupčić izroči ves denar. Rupčić pa je imel pri sebi le 2000 Din, katere jim je izročil. Toda roparji niso bili zadovoljni in so zahtevali, naj jim prihodnji dan izroči še 50.000 Din. Tega Rupčić seveda ni storil, ampak je zadevo prijavil orožništvu.

— Grehi dolenjskega Čaruge. »Slovenski list« je poročal, da je zagrebška policija aretirala dolenjskega Čaruge Ivana Jaketa in njegovega pajdasa Emila Mlakarja, ki sta izvršila roparski napad na župnišče v Boštanju. V teku zasliševanja je prišla na dan cela vrsta najrazličnejših zločinov, ki sta jih izvršila Jeka in Mlakar v družbi z nekim Josipom Šimecem iz Slatine, ki je predsedal v Lepoglavi že 15 let. Jeka, Mlakar in Šimec so tvorili nekaj zločinskih »triumviratov«, ki je ustrohalo Dolenjsko in zagrebško okolice. Prišlo je med drugim na dan, da so nameravali izvršiti več vlomov v župnišča, za katere so imeli skoro vedno enak načrt. Mlakar je imel nalogo, da se je čez dan na kakšen način skrivil v župnišče, onadva pa pa ponoči prišla za njim. Vendar se jim ta načrt, ki so ga hoteli uporabiti za vlom v župnišče

VABIMO VAS, oblicite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin

ZA MAL DENAR.

Trenchcoate, suknje, obleke perilo i. dr.

A. Presker

Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

Ljubljana

Šahovski turnir na ljubljanski univerzi

IV. kolo.

Partija Gabrovšek Julij:Sever je bila odigrana že preje in je dobil Gabrovšek. V torek je Gabrovšek Ludvik dobil proti Zidanu, ki je izgubil figuro, nakar se je vdal. Šterlak je prišel proti Rupniku Ivotu v zelo močno pozicijo, toda je napravil napačno kombinacijo, nakar se je moral zadovoljiti z remijem. Rupnik Zdenko si je proti Asejevu zgradil silno pozicijo in dobil. Krulc je dobil proti Županu, ki je spregledal figuro. Preinfalk je z močno igro porazil Cibica in Vidmar Sikoška v končnici, v kateri je imel kmeta več. Partija Šorli:Gerželj je bila prekinjena. Stanje po IV. kolu: Vidmar 4, Gabrovšek Ludvik in Julij, Krulc, Preinfalk 3. — Naslednje kolo se bo vršilo v četrtek.

Kaj bo danes

Drama: »Dve nevesti. Red D.
Opera: »Dežela smehljajec. Red B.
Nočno službo imata lekarni: dr. Piccoli, Dunajska c. 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

☉ Pogreb ge. Ježeve, matere dr. Frana Ježa. Je bil večeraj popoldne ob 4. Rajnico so pospremili do zadnjega domovanja sorodniki in prijatelji v obilnem številu. Bila je prava slovenska, krščanska mati, ki je posvetila vso skrb vzgoji svojih otrok. Njen sin dr. Franjo Jež je bil pravi učenec dr. Kreka v naših katoliških vrstah; med vojno je izdajal borbeni list »Jugoslovane« ter se tudi pozneje udeleževal v prvih vrstah. Posebno velike so njegove zasluge za invalide. Vsem sorodnikom naše iskreno sožalje, pokojnici pa mir in pokoj.

☉ Proslava državnega praznika. Ljubljana je na dostojen in slovesen način proslavila državni praznik 1. decembra. Na predvečer praznika je bilo oddanih z Gradu 21 topovskih strelcov kot uvod v proslavo. Na dan praznika so bile izobesene na vseh hišah in poslopih zastave. Ob 10 je daroval v stolni cerkvi knezozkof dr. Rožman slovesno službo božjo. Službe božje so se udeležili vsi predstavniki oblasti dr. Marušič, podban dr. Pirkmajer, general Popovič kot zastopnik divizijskega poveljnika, predsednik višjega sodišča dr. Rogina, višji državni pravdnik dr. Grasselli, rektor univerze dr. Šerko, mestni župan dr. Puc, vsi tukajšnji konzuli, častniški zbor, rezervni častniki, gasilci in mnogo občinstva, ki je napolnilo stolnico. Pred cerkvijo je bila častna vojaška straža, dravska godba pa je igrala koračnice. Zvečer ob 7 se je vršil po mestu pohod vojaštva z godbo. Slovesni službi božji sta se vršili tudi v pravoslavni kapeli in evangelijski cerkvi. Zvečer pa se je vršil v unijski dvorani častniškarski koncert ob velikanski udeležbi odličnega občinstva.

☉ Malčki, ali ste že prosili svoje mamicе, da vas pripeljejo na Miklavžev večer v soboto 5. t. m. ob pol 5 v belo dvorano Uniona. Miklavž pride zgodaj in bo posebno radodaren. Vstopnine ni.

☉ Pevcem »Ljubljane«. Danes zvečer ob 20 nujna pevska vaja v »Unionu«. — Pevovodja.

☉ Alpinski film Durmitor. Slovensko planinsko društvo vabi svoje članstvo in ostalo ljubljansko občinstvo, da se udeleži prve predstave alpskega filma Durmitor, ki se vrši danes v sredo dne 2. decembra ob 2. v kinu »Ljubljanski dvor«. Predvajanje filma otvori s kratkim predavanjem predsednik H. T. K. »Sljeme« in soustvaritelj filma dr. Branimir Gušič. Predprodaja vstopnic pri blagajni kina »Ljubljanski dvor« med 15 in 21 uro. (Telefon 2730).

☉ Miklavž v Trnovem. V soboto bo v prostorih društva Prosvete Trnovo, Karunova ulica 14 običajno vsakoletno Miklavževanje in sicer samo enkrat t. j. ob pol 8 zvečer. Darila se bodo sprejemala v soboto ves dan od 9 popoldne do 7 zvečer istotam. Nam naklonjeni Trnovčani vljudno vabljene. — Odbor.

☉ Dobava bencina. Mestno načelstvo v Ljubljani bo oddalo na javni minuendo (zmanjševalni) dražbi dobavo ca. 24.000 kg prvovrstnega bencina, za potrebe mestnih uradov in podjetij. Tozadnja dražba se bo vršila dne 15. decembra 1981 ob 10

ZA MIKLAVŽEVO PRODAJO

5% popusta

na likerje, konjak, razna vina, bombonijere, čokolado in razne delikatese pri

FR. KHAM, Miklošičeva cesta 8

v Jezusu pri Krapini, ni poorečil. Zdi se, da bo seznan grehov, ki jih je zagrešila ta zločinska trojica, precej velik in je prav tako verjetno, da se bo na ta način pojasnil marsikateri zločin, ki so ga do sedaj zaman skušali razjasniti.

— Pri toščici, protinu in sladkosečnosti izboljša naravna »Franz-Josef«-grenčica delovanje želodca in črev in vztrajno pospešuje prebavo. Raziskovalci na polju zdravilstva o prebavilih zagotavljajo, da so dosegli s »Franz-Josef«-vodo siljajne uspehe. — »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Najnovejša mladinska knjiga »Mihec in Jakeec« se dobi pri upravi mladinske matice, Frančiškanska ulica 6, I. nadst. desno.

— Kakšno je vreme na deželi? Od nedelje naprej je stalno hladno in oblačno. Vremenska poročila iz raznih krajev navajajo naslednje vremenske stanje: Bohinjska Bistrica — 5 C, oblačno, snega 25 cm; Kranjska gora — 10, jasno, snega 35 cm; Jesenice — 5 C, jasno; Tržič — 3 C, oblačno; Kamnik — 2 C, oblačno; Maribor — 4 C, oblačno; Celje — 1 C, oblačno; Dravograd — 5 C, oblačno; Ljutomer — 4 C, oblačno; Brežice — 2 C, oblačno; St. Janž na Dolenjskem — 1 C, megleno; Novo mesto 0 C, oblačno; Kočevje — 3 C, oblačno; Rakec — 3 C, oblačno. — V žabranskih gozdovih in krajih so že 2 dni hudi zameti.

NEGOVANJE LEPOTE

na medicinsko-kozmetični podlagi, to je nova smer, ki je zares dobra, če se za to uporabljajo pripomočki, katerim z medicinske strani ni prigovora, kot so: Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito kože in Fellerjeva Elsa-pomada za rast las. Za v naprej poslanih 40 Din 2 lončeta brez daljnjih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubiška Donja, Elza trg 131, Savska ban.

— Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljivo perilo v najlepšo izdelavo.

— Igrače, čamske torbice, manikir-kovčuge in druga primerna darila za gospode, dame in otroke nudi za Miklavža Ivan Savnik, Kranj.

— Obvestilo: Sv. Miklavž in parkelj sta solidarno sklenila, zbirati letos darila kakor gramofone, plošče, radioaparate ter šivalne stroje le v trgovini Centra, ki se nahaja na Miklošičevi cesti 38 v palači Grafike. Tudi na obroke.

Miklavžev večer v Unionu dne 5. decembra ob 7 zvečer

Danes tretji dan predprodaje vstopnic v Unionu pred velike dvorane. Za prvi dan se je prodalo mnogo vstopnic, kar znača, da je za in Miklavžev večer veliko zanimanja in se s tem najbolj priporoča. Zato svetujemo vsem, ki nameravajo in žele posetiti to dostojno in veličavno prireditev, da si pravočasno preskrbe vstopnice! — Predprodaja se bo vršila danes od 15—19.

v prostorih mestnega ekonomata, Mestni trg 27, I. nadstropje. Natančnejši pogoji se dobijo v mestnem ekonomatu, proti povračilu stroškov.

☉ Dve zastupljeni. V torek popoldne je reševalna postaja posredovala v dveh slučajih zastrupljenja. Najprej je bila obveščena, da se je na Hlovcih zastupila 31letna posestnica Marija Mencej, stanujoča na Hlovcih 95. Mencejevo je okoli 2 popoldne našel doma nezavestno delavec Vinko Jeruc, ki stanuje v isti hiši. Čudno se mu je zdelo namreč, ker posestnice tako dolgo ni bilo na izpregled. S pomočjo sosedov je Jeruc vdrl v stanovanje in našel notri nezavestno Mencejevo. V stanovanju je silno dišalo po lizolu. Reševalni avto je Mencejevo takoj odpeljal v bolnišnico, kjer so se trudili na vse načine, da bi jo spravili k zavesti, vendar zaman, zakaj takoj po prevozu je Mencejeva umrla. Kolčina lizola, ki ga je Mencejeva izpila, je bila zelo velika. Iz nekega pisma, ki ga je policija pozneje našla pri njej, je razvidno, da je šla Mencejeva v smrt prostovoljno.

— Takoj za Mencejevo je reševalni avto prejel v bolnišnico iz policijskih zaporov 24letno školastiko K., ki je znana postopacka in povsem izprižena ženska. Školastika je v zaporu dobila tri kopirne ovčnike, jih razčehnila in barvilo pogoltnila. Postalo ji je takoj slabo in jo je reševalni avto prejel v bolnišnico, kjer ji je že odleglo.

☉ Ustanovni občni zbor Kajak kluba. V sredo se bo vršil v damski sobi kavarne »Emonac« ob 8 zvečer ustanovni občni zbor Kajak kluba. Kdor ima veselje za ta izredno lepi sport, naj ne zamudi prilike, da bi se na tem obnem zboru pridružil sistematičnemu športnemu delu v tej panogi.

Danes druga predstava alpskega filma **DURMITOR** ob 19 in četrta v kinu »Ljubljanski dvor«. Vstopnice od 15. do 21. ure pri blagajni kina »Ljubljanski dvor«. — — — Telefon 2730

Dva požara v celjski okolici

Celje, 1. dec. V nedeljo 29. p. m. okoli 5 zjutraj so ljudje v Višni vasi presstrašeni zapazili, da švigajo plameni iz šele pred kratkim postavljenega skladišča papirja pri papirnici g. Leopolda Klančnika. Zgoraj je vsa zaloga papirja in leseni del skladišča. Na pomoč so prihiteli prvi sosedje, potem pa še gasilci iz Nove cerkve in Vojnika, katerim se je posrečilo ogenj lokalizirati ter obvarovati sosedna gospodarska poslopja in končno tudi ogenj pogasiti. Škoda je zelo velika in le delno krita z zavarovalnino.

V torek 1. decembra popoldne okoli pol 4 je sporečila celjska postaja požarni bramb, da je prešla od železniškega čuvaja telefonično obvestilo, da gori v Tremerjih. Požarna bramba se je odpravila s svojo priznano hitrostjo na pot v Tremerje, kjer je gorelo pri posestniku Čehovinu Florijanu, po domače Cencl. Ko so prispeli na lice mesta, je bil popolnoma nov kozolec že ves v plamenih. Gasenje je bilo zelo težavno, ker v bližini ni bilo vode v zadostni meri, dočim so našli plamen obilo snovi v senu in drugih letnih pridelkih, ki so bili spravljani na kozoletu. Gasilci so morali v prvi vrsti osredotočiti na to, da so preprečili, da se ogenj ni razširil na sosedna poslopja. Zaposleni so bili na kraju nesreče celih 5 ur, da se jim je posrečilo pogasiti ogenj do 9 zvečer. Mraz je bil pa takšen, da so gasilec po končanem delu zmrzle vse cevi in motorna brizgalka. Škoda, ki jo utrpel posestnik, je zelo velika, ampak bo menda krita z zavarovalnino. Ogenj je bil brzokone potaknjen iz maščevalnosti; kajti pri prizadetem posestniku, ki mora biti nekomu trn v peti, je tekem zadnjih dveh let gorelo že kakih desetkrat.

Kolinska

Okusna in zdrava je **KOLINSKA KAVA**

Maribor

Spremembe v obč. upravi

Belgrad, 2. decembra. Z odlokom notranjega ministra je razrešen svojih dolžnosti dosedanji mariborski župan odvetnik dr. Alojzij Juvan. Za župana je obenem imenovan dosedanji podžupan odvetnik dr. Franjo Lipold, a za podžupana šel mariborske borze delja in član banovinskega sveta Rudolf Golob.

☐ Preložitve občinske seje. Radi nenadnih sprememb v vodstvu mariborske mestne občine in občinskega sveta je preložena proračunska seja, ki bi se morala vršiti nočjo, na nedoločen čas. Ravno tako je bila odpovedana snoči seja finančnega odseka, ki je nameraval nadaljevati debato o znizanju občinskega proračuna po poročilu komisije za revizijo proračunskih izdatkov.

☐ V najlepši moški dobi je umrl v starosti 33 let Andrej Tantar, mizar državne železnice iz Limbuša. Pokopali ga bodo danes popoldne na limbuškem pokopališču.

☐ Proslava katoliškega dijaštva. Tudi letos priredijo katoliški mariborski dijaki svojo tradicionalno proslavo Marijinega praznika dne 8. decembra. V okvirju te proslave se vrši: Na predvečer dne 7. decembra ob 6 zvečer pridiga in litanije v cerkvi sv. Alojzija. Na praznik dne 8. decembra ob pol 6 v isti cerkvi sv. maša s skupnim sv. obhajilom in pridigo. Popoldne ob 10 v dvorani Zadržne gospodarske banke zborovanje vsa katoliškega dijaštva. Zvečer ob 8 bo v dvorani Zadržne gospodarske banke slavnostna akademija. Vrhovno k tej proslavi prijatelje katoliške dijaške mladine.

☐ V Karlinovi dvorani v Dijskem semehišču priredi v nedeljo dne 6. t. m. s pričetkom ob 17 »Slomšek«, društvo mariborskih bogoslovcev »Slomškov večer« s sledečim sporedom: Železnik, Kmetova molitev (moški jbor); Slomškova svetost; predava semehiški duhovnik M. Lupše. — Proces Slomškove beatifikacije (predava prelat dr. Kovačič); dr. Kimovec: Oj, z Bogom ti pianinski svet, pevskie točke izvaja bogoslovski pevski zbor. Prostoletni prispevki se hvalozno sprejemajo, ker so namenjeni za Slomškovo beatifikacijo.

☐ Iz mariborskega novinarskega kluba. V seznamu mariborskih novinarjev, ki smo ga pred nedavnim objavili, je pomotoma izostalo ime novinarja Deziderija Frieda.

☐ Razpis knjižničarjevega mesta. Pri tukajšnji Studijski knjižnici se razpisuje mesto drugega knjižničarja, ki je sistematizirano za uradnika druge kategorije. V postev pridejo v prvi vrsti absolventi klasične gimnazije. Prošnje do 20. decembra s prilogami na mestno načelstvo.

☐ Za družine v pomankanju. Radi pregleda družin, ki žive v pomankanju ter so potrebne pomoči, se bodo sprejemale prijave najpotrebnejših v socialno-političnem uradu mestnega načelstva do 10. decembra t. l. ob uradnih dnevih od 8 do 12. Oziralo se bo zlasti na družine z nesprekrljenimi otroki. Pogoji je vsaj trimesečno bivanje v Mariboru. Za prijavo so potrebni sledeči podatki: Prijava o bivanju v Mariboru, domovinska pristojnost, številno nesprekrljenih družinskih članov, celokupni dohodki družine in višina najemnine.

☐ Nesreča v kamnolomu. V braslovškem kamnolomu se je ponesrečil 31 letni delavec Jože Konanč, in sicer pri dviganju železnega načelstva. Prepeljali so ga v mariborsko splošno bolnišnico. — 56 letni uradnik Ludovik Jutrač je padel po stopnicah v Krevci 8 in si poškodoval levo roko. Zdravi se v tukajšnji bolnišnici.

☐ Jadranov Miklavžev večer. Pevsko društvo »Jadranc« priredi v nedeljo 6. t. m. ob 16 v veliki dvorani Narodnega doma Miklavžev večer. Program: Nagovor, deklamacije, petje in otroška igra z nastopom Miklavža. Darila se bodo sprejemala v nedeljo od 9 do 16 v Narodnem domu.

☐ Zauzane cene krznu. Že od Din 25 kožica. Za Miklavževa darila izvanredna prilika. Poslužite se, dokler traja zaloga, pri L. Orauk, Maribor, Koroška cesta 9.

Kamnik

Društvo »Kamnik« priredi v četrtek zvečer ob 8 krasno ekipeično predavanje o potovanju s Sušica ob Dalmaciji na Grško v Atene s parnikom »Kraljica Marija«. Predaval bo č. g. Vinko Zor iz Ljubljane, ki se je sam udeležil tega potovanja. Prijatelje!

Podživljate naše mladine kaže tale primer: Te dni so na Štuni pobalini okekali starega moža-prosejaka. Mož je dal ogorčenju duška z raznimi lepimi izrazi nad našo »nadebudno« mladino, ki je zelo kulturna, ko nadleguje mirne pasante. Pričel je, da se v njegovih letih ni kaj takega dogodilo. Seveda je opsoval pri tem tudi starše, Starši, kaj mislite k temu? — Ponoči pa tudi ni miru po naših glavnih cestah. Skoro vsak večer »fotovi« fantje vpijejo in pojejo okrog 11—12 po naših cestah. Prebivalci hiš ob cestah, ki so v ter času že pri počitku, se upravičeno jezijo nad te »gardo«. Prosimo, da bi se temu naredilo konec!

Iz društvenega življenja

Organizacija diplomiranih tehnikov vabi vse svoje članstvo na širši seestanek, ki se vrši 3. t. m. v kletni dvorani hotela Miklič ob 20 zvečer. Zadeva zelo važna.

Gospodarstvo

DEFINITIVNI REZULTATI NAŠE ZETVE

Ze v svojem poročilu za tretje tromesečje je Narodna banka podala najnovejšje podatke o naši letini 1931. Ti naknadni definitivni rezultati se bistveno razlikujejo od provizoričnih podatkov, ki smo jih pred nedavnim priobčili.

Letina pšenice je bila po novih podatkih znatno višja kot je bila ocenjena prvotno: znašala je 26.886.000 stotov v primeri s prvotno cenitvijo 23.064.000 stotov. Definitivni rezultat letine ječmena je 3.919.000 stotov (provizorični rezultati) 3 milijone 712.000 stotov, ovsna 2.618.000 stotov (2 milijona 772.000), rži 1.934.000 (2.063.000) stotov.

V naši banovini je znašal po definitivnih podatkih (v tisočih stotov) v oklepajih provizorični podatki: pšenica 535 (568), ječmen 160 (175), ovsna 198 (198) in rži 261 (271). Razen pri pšenici se definitivni podatki le malo razlikujejo v naši banovini od provizoričnih. Da je definitivna cenitev višja kot provizorična je pripisovati predvsem rezultatom iz donavse banovine, kjer je znašala sedaj cenitev 14.150.000 stotov v primeri z 9.421.000 stotov. Nadalje so bili višji podatki v savski, varžarski in zetski banovini, dočim je bila manjša cenitev v dravski, vrhaski, moravski, primorski in posebno drinski banovini.

ORGANIZIRANJE MLEKARSTVA

Maribor, 2. decembra.

V mnogih okoliških občinah so se vršila 10 dni predavanja o mlekarstvu z namenom, da se prepreči prekupevanje z mlekom kot najvažnejšim hranivom. Predavatelj je bil ban. strok. uradnik Pavlica Franjo iz Ljubljane. Namen banke uprave je, organizirati naše mlekarstvo po deželi v enote — večje zadrge in to predvsem v bližini mest, ker le tako bo mogoče dobiti mestom dobro zdravo mleko in v poljubni meri v vsakem letnem času. Od takih organizacij bi imel veliko korist kmet, ker se konzum mleka poveča v mestih samo tedaj, če je mleko zdravo. Dne 1. decembra so je vršilo v Mariboru v Narod. domu zborovanje zastopnikov okoliških županov in delegatov, ki so v nekaterih občinah že izvršili popis članov za mlekarstvo zadrugo. Tako se je ustanovila v Mariboru mlekarstva zadruga. Na sestanku je poročal gori imenovan mlekarški strokovnjak. V debato so posegli navzoči okr. načelnik g. dr. Makar, šef zdravstvenega doma dr. Vrtovec, mestni podžupan dr. Lipold, živinorejski referent g. Zupanc Martin, gg. Mišič in Zupanič iz Jarenine in drugi. Poleg imenovanih je prišel na sestanek tudi okr. načelnik za levi breg dr. Ipavec in zastopnik vinarške šole g. Siftar.

Borza

Ljubljana, 2. decembra.

Denar

V današnjem deviznem prometu so bili tečajji splošno slabšeji razen Curiha, ki je ostal neizpremenjen. Promet je bil srednji in je vse zaključene devize dala Narodna banka.

PADEC FUNTA

Največjo pozornost pa vzbujata katastrofalni padec angleškega funta. Samo v teku večerajšnjega dne je funt zgrbil na vrednosti 4%. Danes je funt dalje padel in dosegel stanje približno 30% pod pariteto. Ta veliki padec funta je pripisovati velikim odtegljajem kreditov Anglije, ki so jih odtegnile francoske in holandske banke. Posebno se je zadnje čase govorilo o prodaji funtov po holandski narodni banki. Prvotno so Angleži mislili, da gre samo za sezonsko oslabitev v zvezi s Božičem, ko je uvoz zelo narasel (deloma je uvoz narasel zaradi uvedbe novih carin). Sedaj pa se je izkazalo, da se je poleg odtegljajev inozemskih kreditov najbrž začel tudi izvoz kapitala iz Anglije. Zaenkrat na notranjih trgih v Angliji padec funta ni izzval posebnih pretresljajev in je nivo cen zaenkrat ostal neizpremenjen.

Ljubljana. Amsterdam 2272.54—2279.88, Bruselj 783.31—785.67, Curih 1097.85—1101.15, London 181.51—189.01, Newyork 5626.42—5643.42, Pariz 220.86—221.52, Praga 167.20—167.70, Trst 287.50 do 298.50.

Zagreb. Amsterdam 2272.54—2279.88, Bruselj 783.31—785.67, London 181.51—189.01, Milan 287.50 do 293.59, Newyork kabel 5648.42—5665.42, ček 5626.42—5643.42, Pariz 220.86—221.52, Praga 167.20 do 167.70, Curih 1097.85—1101.15.

Skupni promet brez kompenzacij 6.1 milj. Din. Belgrad. Amsterdam 2272.54—2279.88, Berlin 1344.50—1371.50, Bruselj 783.31—785.67, Newyork 5626.42—5643.42, Curih 1097.85—1101.15, London 181.51—189.01, Pariz 220.86—221.51, Praga 167.20 do 167.70, Milan 287.50—293.59, Solun 72.90—73.70.

Curih. Belgrad 9.05, Pariz 20.115, London 16.725, Newyork 514.50, Bruselj 71.35, Milan 26.45, Madrid 43.20, Amsterdam 207.20, Berlin 122, Stockholm 94.50, Oslo 94.50, Kopenhagen 94.50, Sofija 3.72, Praga 15.23, Varšava 57.60, Atene 6.50, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.07, Helsingfors 9.50.

Dunaj. Dinar notira (valuta) 12.60.

Vrednostni papirji

Kaže, da so se tečajji državnih papirjev nekoliko stabilizirali. Vsaj zadnje dni so fluktuacije prav majhne, kar je gotovo v zvezi z majhnim prometom. Tako je prišlo na zagrebški borzi do zaključkov samo v škodi 100 kom., 7% Blerovem posojilu 2000 dol., agrarih 50.000 in v begl. obveznicah 25.000. Znatnejši je bil promet na belgrajski borzi, kjer je znašal: vojna škoda 200 kom., begl. obveznice 230.000, 7% investicijsko posojilo 24.300 in 7% Blerovo posojilo 2000 dol.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 66 bl., 7% Bler. pos. 59 bl., Stavbna 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 65—66, agrarji 30—31 (30), vojna škoda ar. 274—275, kasa 274—275 (273), 12. 274—276, 8% Bler. pos. ar. 58—59, kasa 58.50—59 (59), 7% Bler. pos. ar. in kasa 65—67, 7% pos. DHB 64 bl., 6% begl. obv. 43—44 (43).

Belgrad. Narodna banka z. 5000, 7% inv. pos. 64.50—66 (64.50), agrarji 33.50—34, vojna škoda 274—275 (275, 274.50), 6% begl. obv. z. 44.50, 44.25, 44, 43.75, 44, 7% Bler. pos. 57—58, 7% pos. DHB z. 62.50.

Dunaj. Don. sav. jadr. 110, Wiener Bankverein 12.75, Escompteges. 117, Zivno 86.25, Mundus 95, Alpine 16.75, Trboveljska 36, Prager Eisen 280.

Žitni trg

Novi Sad. Vse je neizpremenjeno. Tendence: neizpremenjena. Promet: 35 vagonov.

Budimpešta. Tendence: čvrsta. Promet: živahen. Pšenica: marec 13.48—13.72, zaklj. 13.64 do 13.60; maj 14.35—14.00, zaklj. 14.50—14.52. - Rž: marec 15.25—15.05, zaklj. 15.43—15.46. - Koruza: maj 16.34—16.76, zaklj. 16.70—16.72.

Winnipeg (začetni tečajji). Pšenica: dec. —, maj 65.75, jul. 66.25.

Chicago (začetni tečajji). Pšenica: marec 57.75, maj 59.25, julij 58.875, dec. 56. - Koruza: marec 42.25, maj 45, julij 44.125, dec. 39.125. - Oves: marec 25.75, julij 27. - Rž: maj 46.50, julij 49.25.

Zadnji sportni dogodki

Torek, državni praznik, so sportniki izbrabili za svoje prireditve. V Belgradu in Zagrebu so imeli važne mednarodne tekme z moštvi iz najmočnejših sportnih centrov Evrope. V Ljubljani, kjer smo v tem oziru skromnejši, smo najprej napovedali tekmo Maribor Ilirija, ki je pa bila odpovedana. Mesto nje sta vodstvi naših lokalnih rivalov sklenili že večkrat napovedano, in tudi prav tolikrat odpovedano prijateljsko tekmo. Pravilneje povedano tekmo, ki je imela namen privabiti gledalce in s tem zboljšati finančno stanje klubov; za blagajno je torej šlo. To so vedeli vsi, menda tudi igralci, je žal, da ta tekma ni bila tako odigrana, kakor bi morala biti, ako nastopita takli dve moštvi še celo ne, ako igrata zato, da pridobe klubi nujno potreben denar. Zgražamo se, ako igrajo drugorazredni klubi nedisciplinirano, kaj bomo pa rekli o tej tekmi, ko sta nastopili dve moštvi, ki reprezentirata slovenski nogomet? Skratka: Ilirija in Primorje danes nista v stanu odigrati prijateljsko tekmo, res v prijateljskem tonu. Navzoči gledalci, ki so videli mesarenje igralcev, so z ogorčenjem zapustili igrišči. Takih tekem ne želimo in vsakomur tudi odvsetujemo, da bi jih posešal. Mi bohemo nogomet ne pa pretepanje! Dolžnost merodajnih — bodisi klubskih, kakor tudi podzveznih — forumov je, da take prireditve ne dopusti več!

Dosti drugega tudi o tej tekmi ni povedati. Moštvi sta si bili, kar tiče premoči, enakovredni. Videti je bilo, da je tehnično moštvo belo-zelenih boljše, agilno so pa igrali črno-beli. Rezultat 2:1 v korist Ilirije je z ozirom na lepšo igro upravičen, bil bi lahko tudi obraten, ako ne bi Jakšič branil gol. Lahko bi videli lepo tekmo. Mnogo je pokvaril tudi sodnik g. Dolinar. Mirno je gledal, ko so se obravnavali igralci in ni reagiral. Šapa je zatala v piščalki. Energičen sodnik bi tej igri dal vse drugačno nolo.

Lepše sportne prireditve so imeli, kot smo že omenili, v Zagrebu in Belgradu. Juniorsko reprezentančno moštvo Budimpešte je gostovalo v Zagrebu in igro izgubilo s 7:1 (3:1). Take zmage ni nihče pričakoval. Juniorsko moštvo Budimpešte velja kot moštvo bodočnosti. S tem, da Madjari prirejajo tekme za svoje juniorje, skrbje, da bodo imeli pravočasno izvežbane igralce, ki bodo zamenjali stare zvezde. Toda to juniorsko moštvo, ki je odigralo že več mednarodnih reprezentančnih tekem, se ni doživelo takega poraza. Ljubljena zagrebško občinstva Hitrec in Zivkovič sta največ pripomogla k tej sijajni zmagi zagrebškega nogometa.

Slabše se je godilo Belgrajčanom. Zastopstvo Dunaja je odpravilo Belgrad s 4:1, kar tudi nihče ni pričakoval. Belgrad je letos dosegel že lepe uspehe, zato nihče ni pričakoval, da bo takorekoč druga garnitura Dunaja odpravila izbrano moštvo belgrajskih klubov. Toda presenečenja v nogometu so običajna. Dobro sestavljeno in razpoloženo moštvo Dunaja ni imela težkega dela z moštvom Belgrada, ki je bilo zlasti v obrambnih ertah nezanesljivo. Tako, da je v tork Zagreb zopet dokazal svojo premoč v nogometu, čeprav si ne bo osvojilo zagrebško moštvo naslov drž. prvaka.

V Ljubljani smo imeli tudi običajni tek Ujedinenja, ki je ob dobri udeležbi atletov uspel boljše kot prejšnja leta.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Četrtek, 3. decembra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti, 13.00 Čas, plošče, borza, 17.30 Salonski kvintet. — 18.30 Drago Ulagaj: Gimnastične vaje. — 19.00 Dr. Anton Bajec: Italijansčina. — 19.30 Dr. Mirko Rupel: Srbobrvščina. — 20.00 Pero Horn: Pedagoška ura (Naprake otrok). — 20.30 Gustav Ipavčev večer. — 21.15 Violoncello solo, izvaja g. Zlato Najžer. — 22.00 Klarinet solo, izvaja g. J. Beranek.

Petek, 4. decembra: 11.30 Šolska ura: Srbske narodne, recitacije. — 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza, 17.30 Salonski kvintet. — 18.30 Gospodinska ura, ggđ. Humekova. — 19.00 Dr. Lovro Sušnik: Francoščina. — 19.30 Dr. A. Campa: Pravni količek. — 20.00 Sokolska ura: Sokolstvo kao ideja vaspitava karakter čovjeka (Lujo Lovrić). — 20.30 Prenos iz Belgrada. — 22.30 Čas, dnevne vesti.

Drugi programi

Petek, 4. decembra: Belgrad: 12.05 Plošče, 12.30 Radio orkester, 17.30 Narodne melodije, 18.00 Popoldanski koncert, 20.00 Koncert zbora Vasnesenske cerkve, 20.45 Koncert radio orkestra, 22.20 Lahka glasba. — Zagreb: 12.30 Plošče, 17.30 Komorni koncert akademskega godalnega kvarteta, 20.30 Koncertni večer, Belgrad, 22.40 Plesna ura. — Budapest: 12.05 Opoldanski koncert, 17.30 Radio orkester, 18.35 Religiozna glasba, 20.10 Prenos iz studija. — Rim: 13.10 Lahka glasba, 21.00 »Tufiolina«, opera. — Milan: 12.00 Pestra glasba, 19.20 Plošče, 20.45 Komedija, 21.15 Komorna glasba. — Langenberg: 13.05 Opoldanski koncert, 20.00 Dunajske slike, glasba Schuberta in Beethovna. — London: 19.30 Koncert orkestra kraljeve garde, 20.45 Pešter program. — Toulouse: 20.00 Akordeon, 20.45 Večerni koncert, 21.00 Koncert ameriškega orkestra, 23.30 Pesmi iz komičnih oper. — Praga: 19.40 Mandoline in kitare, 20.25 Koncert koral. kvarteta, 21.00 Saksofon, 21.20 Violina in violončelo. — Barcelona: 13.00 Plošče, 21.05 Radio orkester, 21.25 Pesmi, 22.15 Lahka glasba. — Trst: 12.30 Plošče, 21.00 »Traviata«, opera.

Trbovlie

Poročili so se: Spajzer Anton, rudar, z Guzej Ljudmilo; Smodiš Franc, rudar, z Brinjevec Marijo; Očepek Ivan, rudar, z Jesih Berto. — Obilo srečel!

Vlomljeno je bilo v Pišlarjevo trafiko pod Dimnikom. Vlomilec je skušal najprej priti v barako skozi streho, ker to ni šlo, pa je s krampom vlomil vrata. Napravil je precej škode in odnesel tobak in cigarete. To je v Pišlarjevi družini že druga nesreča v enem tednu — žena Pišlarjeva si je namreč zadnjo soboto zlomila nogo. In sedaj se vlom povrhu.

Živina

Ljubljanski živinski sejem 2. decembra 1931. Dogon goveje živine je bil kaj znaten, tudi v ostalih vrstah je bil večji kot na prejšnji sejem. Kupcev pa ni bilo dosti. Cene živini so ponovno padle, posebno za teleta. Dogon je bil sledeč (v oklepajih število prodanih glav): 142 (9) konj, 48 (20) volov, 85 (26) krav, 27 (10) telet in 128 (35) praščikov za rejo. Cene so bile pa sledeče (v dinarjih za kilogram žive teže, v oklepajih cene prejšnjega sejma): voli I. 5—5.50 (na prejšnjem sejemu jih ni bilo), II. 4—5 (4.50—5), III. 3—4 (3.50—4), krave debele 4—4.50 (4—5), klobasariče 2—3 (2—3), teleta 4.50—5.50, celo 4 Din za slabše kakovosti (5—6). Praščiki za rejo so se trgovali po 80—100 Din za komad kakor na prejšnjem sejemu.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

(Začetek ob 20.)

3. decembra, četrtek: »DVE NEVESTI«. Red D.
4. decembra, petek: Zaprio.
5. decembra, sobota: ZAPRAVLJIVEC. Premijera. Izven.

OPERA

(Začetek ob 20.)

3. decembra, četrtek: »DEZELA SMEHLJAJA«. Red B.
4. decembra, petek: Zaprio.
5. decembra, sobota: VIKTORIJA IN NJEN HUZAR. Red E.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Četrtek, 3. decembra ob 20. uri: »PTICAR«. Ab. C.
Petek, 4. decembra: Zaprio.
Sobota, 5. decembra ob 15. uri: »RDECA KAPICA«. Otroška predstava.

Poceni in dobro

kupite ure, zlatino in srebrnino pri svetovnoznani tvrdki

H. SUTTNER LJUBLJANA 2

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Sviči.

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije.

Velika zaloga ur z znamkami Glashütte, J. W. C.

Schaffhausen, Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo itd. Zahlevajte veliki ilustri cenik zaslonj in poštnine prosto od

H. SUTTNER. LJUBLJANA 2

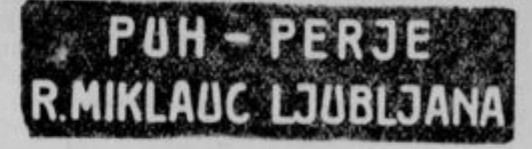
Importi svežega cvetja Eksport

Cvetličarna P. Cutič

LJUBLJANA :: Dalmatinova ulica 13, dvorišče, poleg hotela Strukelj.

Cenjenemu občinstvu in društvom naznanjam, da imam dnevno sveže cvetje ter izvršujem vsa v cvetličarsko stroko spadajoča dela — kakor poročne šopke, aranžmaje in nagrobne vence — hitro in solidno.

CENE NIZKE! POSTREZBA TOČNA!

OZEBLINE

Novo nastale vsake vrste na roki, prstu, nogi, nosu, ušesu, ki so zatekle in srbijo, takoj izginejo, ako jih namažete s poznano »BARTULICEVO LJEKOVITO MASTJO«. Cena zavitka samo Din 10.— Proizvaja in v promet jo daje stara, leta 1599 ustanovljena Kaptolska lekarna Sv. Marije, Zagreb, Jelačićev trg 20. Dobi se v vsaki lekarni.

Klanjajoč se neskončni božji Previdnosti, naznanjamo žalostni, da je Vsemogočni našo srčno ljubljeno mamo

Marijo Žerjav

nocoj o polnoči po 66-letnem, ljubezni božji in naši sreči posvečenem življenju, po dolgem trpljenju preizkušeno in utrjeno ter z milostjo svetih zakramentov za umirajoče pokreplano, poklical k sebi po večno plačilo.

Pogreb nepozabne, preblage mame bo v petek, dne 4. decembra ob pol 11 na Jesenicah na mestno pokopališče.

Jesenice-Ljubljana, dne 2. decembra 1931.

Dr. Gregor, profesor-veroučitelj, Jožef, sinova; Marija, učiteljica, Katarina, hčeri.

Zahvala

Povodom prerane smrti iskreno ljubljene soproga oziroma predobrega očeta in brata, gospoda

Marka Kostanjevca

nam je došlo toliko prisrčnih izrazov sožalja, da se ne moremo zahvaliti vsakemu posebej. Naj sprejmo vsi ti tem potom našo globoko občuteno zahvalo.

Prav posebno zahvalo smo pa dolžni veleč. gospodu stolnemu župniku kanoniku dr. Klinjarju ter vsej ostali številni častiti duhovščini, gospodu L. Hafnerju za globoko zamišljen, v srce segaječ nagrobni govor, Katol. društvu rokod. pomočnikov in križarski moški in mladeniški Marijini družbi za nad vse častno spremstvo z zastavama, p. n. zastopstvu Stolne prosvete, gg. pevcem za ganljivi žalostinki in vsem ostalim prijateljem in znancom našega rajnika za tako številno udeležbo pri pogrebu.

Konečno sprejmite našo iskreno zahvalo za vse te dni opravljene svete maše zadušnice in za obilno udeležbo pri tem svetem opravilu.

Dobrotni Bog bodi vsem prav obilen plačnik!

V Ljubljani, dne 2. decembra 1931.

ZALUJOČI OSTALI.

Zahvala

Ob veliki nesreči, ki nas je zadela s prerano smrtjo našega dobrega papana, gospoda

FRANCA SLANCA

so nam bili v tolažbo zelo številni izrazi sočustvovanja. Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so prišli od blizu in daleč in so skupaj z nami spremlili blažega pokojnika na njegovi poslednji poti. Posebno se zahvaljujemo preč. duhovščini, zastopniku g. bana sreskemu načelniku Podboju, litijskemu učitelstvu in vsej šolski mladini, zastopstvu ljubljanske sokolske župe, Sokolskemu društvu Litija-Smartno, gasilskim društvom iz Litije, Smartna, Zavrznika, Kostrevnice in Jablanske doline, zastopnikom Zveze slovenskih zadrug, načelstvu Kmetijske hraniln. in posojiln. doma, »Lipi« iz Litije in »Zvonu« iz Smartna, ki sta počastila spomin rajnega z lepimi žalostinkami. Prav tako naša iskrena zahvala še litijskemu šolskemu pevskemu zboru ter obema govornikoma br. Lajovicu in g. Tomazinu. Končno se tudi zahvaljujemo vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov. Vse pa prosimo, da ohranijo pokojnika v blagem spominu.

Litija-Celje, dne 2. decembra 1931.

Rodbiní SLANCA in DR. HUBAD.

Iz dežele blagostanja

Luksemburg je idealna deželica, ki je človek mora biti vesel.

Majhna je. Manjša kakor naša Dolenjska. Prebivalcev je štela koncem preteklega leta 299 tisoč 993, meri pa 2.600 km² ali šestino Slovenije. Njeno glavno mesto je bilo svoj čas najmočnejša trdnjava Evrope. Njene kneze so si volili za nemške cesarje.

Pozneje je prišla deželica pod holandsko upravo. Zato imata še danes obe državi isto zastavo, ki je enaka bivši hrvatski. Celu luksemburški narodni tip precej spominja na Holandce. In, morda spet poleg Holandske, nudi danes Luksemburg svojim srečnim državljanom

na največje blagostanje na svetu.

Luksemburžani ljubijo snago. Na sebi, po stanovanjih, po cestah, povsod. Oblačijo se čedno. Jedo pa radi dobro in veliko, kakor mi je zadrževal vnet luksemburški patrijot. Njihovo veliko gostoljubje sem že prav pogosto okušal. Posebno ne morem prehaliti njihovega mozoljca. Ni močan, pa idealno namizno vino. Seveda jim grede v elast tudi fina in močna francoska vina, vendar luksemburžan ni pijanec. Tuji po kolonijah so seveda žalostna izjema.

Zivljenje v Luksemburgu je znatno cenejše, kakor v sosednji Franciji ali celo v Nemčiji. Kar jih je mnogo naših tako izkoristilo, da stanujejo in se hranijo v Luksemburgu, na primer v Eschu in v Rumelange, delajo in služijo pa v Franciji, na primer v Audun le Tiche ali Ottange.

Luksemburško privatno in državno socialno zavarovanje je vzorno.

Gradbena akcija,

Ki spominja na zamisel našega prof. Jarca, je bila izpeljana v Luksemburgu menda najspijajneje. V tako majhni državi so zgradili zadnja leta čez 6000 stanovanjskih hiš. Pa kakšnih! Če bi ne bilo vmes umazanih tovarn, bi rekli človek, da je ves Luksemburg eno samo veliko vrtno mesto, za naše pojme razkošnih vil. Kdo bi pa tudi ne zidal: država prispeva za zidanje enostanovanjske hiše, ki ne sme imeti več kakor sedmero sob, 10% stavbenih stroškov. Če zida družinski oče, dobi poleg tega še tolikokrat po 500 frankov premije, za kolikor družinskih članov pod 18 leti mora skrbeti. V isti višini so prispevala k zidanju nekatera podjetja. Veletrudba Arbed je prispevala na primer celo več ko država, ker daje poleg 10% stavbenih stroškov še na vsakega otroka po 1000 frankov stavbene premije. Poleg tega so pomagale graditeljem še občine. Tako da mi je znan slučaj, da je dobil graditelj 31.500 frankov gradbene podpore v gotovini, dočim mu je posodil ostali znesek državni Wohnungsamt po 2%, kakor vsakemu, komur je zmanjkalo za graditev kapitala. Razume se, da so bili določeni državni krediti — 100 milijonov frankov — hitro izčrpani. Nobenega dvoma pa ni, da bodo v kratkem izglasovani novi.

Vodi to gradbeno akcijo popularni socialni minister Dupong, krščanski socialc. Mimogrede lahko povem, da pristopa vsak dan k sv. obhajilu.

Avtomobilske ceste.

Ne samo industrijalizirani jug, temveč vsa deželica je preprežena z gosto mrežo prvovrstnih asfaltiranih cest, ki so za avtomobilista res pravi užitek. Zato pa je tudi avtomobilizem v Luksemburgu visoko razvit. Zal nimam pri rokah statistike, vendar vidim na avtomobilnih številke, ki grede visoko, čez 10.000. To pomeni, da pride v Luksemburg na manj kakor 30 prebivalcev po en avto. Vključeno inozemce, ki seveda avtomobilov nimajo. Računajoč samo domačine bi mogel reči, da ima vsaka šesta družina svoj avtomobil. Kar pa ni noben luksuz, ker so vzdrževalni stroški, davki, bencin, olje in pnevmatike skupno približno trikrat nižji kakor pri vas v Jugoslaviji. Ves industrijalizirani jug je preprežen poleg tega z modernimi tramvajskimi progami, tako da je vzorno preskrbljeno za cenen in hiter promet.

Turizem

Je v Luksemburgu visoko razvit. Tam kje na vzhodu, v luksemburški Švici, ali gori na severu v Vianden ali Clervaux, boste našli komaj na vsake tretjem avtu označbo L, kar pomeni, da je voz domač Najmanj dve tretjini jih je francoskih, nemških, belgijskih ali holandskih. Ko sem šel pred dvema letoma v Echternach, malo mesteca s kakimi 4000 prebivalci, gledat slovito binkoštno Springprozession, smo računali, da so se pripeljali gledalci in pobožni plesalci — francosko pravi procesiji procession dansante — da so se pripeljali na kakih 4000 avtomobilih.

Gorá Luksemburg nima. Njegov južni del je rahlo valovit, dočim je severno gričevje višje in bolj strmo. Znamenito luksemburško Švico si je vsekakor vredno ogledati. Kakor tudi glavno mesto in nekatere stare gradove. Na svoj način je znamenit moderni benediktinski samostan v Clairvaux, v katerem se je zadnja leta bivši avstrijski prestokonaslednik Oto pripravil na juridične izpite in kamor ga je bivša cesarica Cita večkrat prišla obiskat.

Industrija.

Glavni čimtelj luksemburškega blagostanja bo gotovo luksemburška veleindustrija, o kateri dobi človek en majhen pojem, če pomisli, da je neznatna deželica na četrtem mestu v svetovni produkciji železa in da ima v Luksemburgu svoj sedež druga največja evropska akcijska družba Arbed, ki je zaposljevala do zadnjega časa v svojih podjetjih 65.000 uradnikov in delavcev.

Trenutno preživlja luksemburška industrija težke čase. Akcije industrijskih podjetij so silno padle. Izredno je prizadeto tuje delavstvo, ki je že pol leta v masah odpušča, da morejo zaposliti domačine. Tuji dobijo šest tednov brezposelno podporo, potem pa se morajo izseliti. Povrnejo pa povratnikom potne stroške v domovino. Vsako delo mora biti 6 tednov na razpolago domačinom. Šele če ga noben domačin ne mara, sme biti dano tujcu. Vprašanje brezposelnosti so rešili Luksemburžani tako na zelo enostaven način. Glasom zadnje statistike je bilo 24. oktobra v Luksemburgu

komaj 160 brezposelnih, med njimi 114 Luksemburžanov in 46 inozemcev.

Versko življenje

v Luksemburgu je odlično. To se pravi na deželi, dočim so luksemburški socialisti, ki so na industrijaliziranem jugu zelo močni, izrazito brezverni in kulturnobojni. Liberalizem pa se zdi, da se je tudi tod preživel.

Luksemburška stolnica Marije, Tolažnice žalostnih, je luksemburška narodna božja pot, ki jo posebno za časa oktave obiščejo vse luksemburške župnije v procesijah. Svojtčas so hodili peš, danes pa se vozijo večinoma z vlakom. Ko sem imel zadnjič opravka v mestu Luksemburgu, sem se zelo začudil, ko sem stopil v zloglasnem Eschu na vlak in našel poln kupé romarjev, ki so vso pot glasno in pobožno molili rožni venec.

Če je misijonsko delo res merilo za globokost verskega življenja v kakšni deželi, potem je luksemburška deželica po svojem verskem življenju prva na svetu in so jo prekosili k večjemu še Holanci. Ta edina mala škofija je poslala v misijone nad 800 svojih najboljših ljudi. Zato pa v domovini duhovščine nikakor ne manjka in tudi redovnic ni menda razmeroma nikoder toliko.

Germanški dialekt,

ki ga Luksemburžani govorijo in je močno pomešan z romanskimi izrazi, ni pismen jezik. Njihov oficijelni jezik je francoščina, dočim je običevalni jezik njihov dialekt oziroma nemščina. Napisli po javnih prostorih in po trgovinah so skoraj izključno francoski, dočim je javno bogoslužje nemško. Tudi šola je nemška.

Zanimivo je, da govorijo sedmograški Nemci isti dialekt in da so, vsaj deloma, bivši luksemburški izseljenci. Znamenje, da se na svetu vse obrača in so se svoj čas selili iz krajev, kamor prihajajo danes drugi kruha iskat.

Sicer pa je bilo izseljevanje iz Luksemburga vedno zelo močno in še danes pravijo, da je največje luksemburško mesto — Paris.

Politično

Je Luksemburg demilitarizirana nevtralna deželica. Za parade in notranjo varnost ima vendar 250 vojakov, ki so dobro plačani in veliki gospodje. Zadnji čas so svojo vojno silo menda nekaj ojačili.

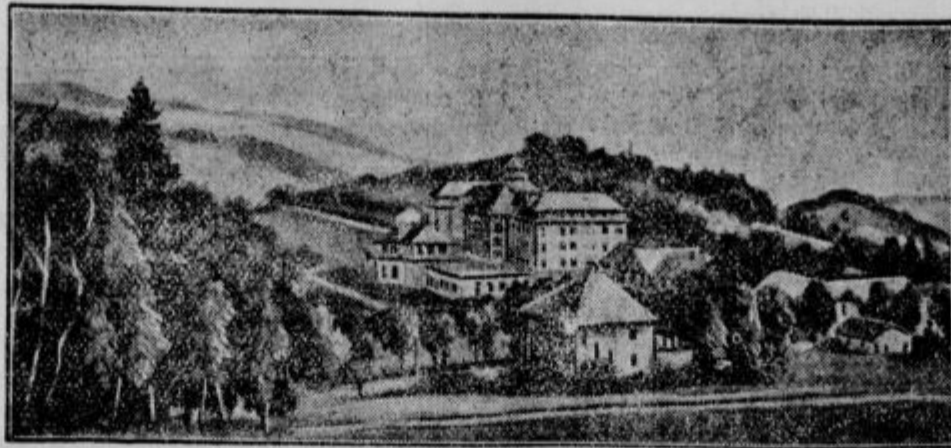
Do konca vojne je bila deželica v carinski zvezi z Nemčijo, dočim je priključena sedaj Belgiji. Še danes hvalijo Luksemburžani nemški red in njihovo točnost. Niso pa marali in še danes ne marajo njihove nadutosti. Za časa vojne pa so jih naravnost zasovražili.

Deželo vlada velika vojvodinja Šariota iz Nassau Bourbonške hiše, poročena z bratom bivše avstrijske cesarice Cite.

Luksemburški parlament šteje 54 poslancev, od katerih jih pripada ta čas 26 krščanskim socialcem, 4 krščanskim disidentom desničarjem, 5 liberalcem, dočim so ostali socialisti. Nekaj let po vojni, dokler se desničarski kmečki disidenti niso ocepili, so vladali krščanski socialci absolutno, dočim so danes v zvezi z liberalci. Pred vojno je imel narobe večino liberalno-socialistični blok, ki je bil začel leta 1912 celo majhen kulturni boj.

Krvav pohod gladnih

Komunistična stranka je razvila med delavstvom v češki Šleziji zadnji čas izredno živahno agitacijo. Za minuli četrtek je pozvala vse delavstvo, naj se udeleži »pohoda gladnih« v mesto Freiwald. Da bi preprečil večje izgrede in obvaroval mesto eventualne plenitve, je okrajni glavar poslal močne orožniške oddelke izven mesta z nalogom, da naj demonstrante ustavijo še v okolici in jih razprše, da ne bi mogli priti v mesto. V bližnji vasi Setzdorf so orožniki res naleteli na mogočen spreved delavcev, moških in ženskih, ki so korakali proti mestu. Na čelu spreveda so imeli ogromno rdečo zastavo, v sprevedu pa razne napise hujskajoče vsebine. Orožniki so vstavili spreved. Demonstranti pa so se nato skozi gozdove prikradli do mesta in se tu ponovno zbrali. Njim so se pridružili tudi delavci iz mesta. Pred mestom so zopet na-

Mesto Freiwaldau v češki Šleziji, kjer se je vršil krvavi »pohod gladnih«.

Dolarjev primanjkuje

Po vojni so v vseh evropskih deželah pričeli ustanavljati razne verske sekte in »krščanske« organizacije, ki pa s pravo vero niso imele nič skupnega in so bili člani takih organizacij kaj malo krščanski. Vse te organizacije in sekte so ustanovili Američani in jih izdatno podpirali z dolarji. Dokler je bilo kaj denarja, je bilo tudi nekaj članov.

Te dni pa je v Parizu zborovala francoska baptistovska verska sekta. Z amerškim denarjem je bila po vojni ustanovljena in je živetarila, dokler so prihajale dolarske pošiljave iz Amerike. Na kongresu pa so morali le-

Das Luxemburger Wort,

ki izhaja v 44.000 izvodih, je absolutno vodilen luksemburški dnevnik, strogo katoliški, ki je dosegel višek razvoja. Njegova naklada je večja, kakor naklade vseh drugih luksemburških listov skupaj, katoliških in nekatoliških, dnevnikov, tednikov in mesečnikov. Če odštejemo tujce, pride na manj kakor 6 Luksemburžanov po en izvod. Kar stoji »im Wort«, o tem smatrajo, da je poučena vsa dežela.

Marija Adelhajd,

bivša luksemburška velika vojvodinja je danes luksemburški narodni heroj. Nekaj mesecev po smrti svojega očeta Viljema Nassauskega je l. 1912 komaj 18 letna zavladala luksemburški deželici. Bila je izredno preprosta, ljubeznjiva in pobožna. Luxemburg wird von einem Engel regiert, je menda dejal bivši nemški cesar Viljem. Sveto obhajilo je prejemala vsak dan. Kadar je šlo za pravice cerkve, je znala biti neverjetno odločna. Saj kmalu po nastopu vlade ni hotela podpisati cerkvi sovražnega šolskega zakona, ki ga je bil v parlamentu izglasoval svobodomiseln liberalno-socialistični blok.

Na pritisk framasonov in zunanjih sil je morala po vojni odstopiti, ker so ji očitali, da je bila preveč germanofilna. In je odšla — z vladarskega prestola h karmeličankam. Toda njeno slabotno telo ni moglo dolgo časa zmagovati težkih pravil najstrožjega reda katoliške cerkve. Morala si je izbrati lažji samostan. Kmalu na to pa je umrla. Luksemburžani upajo, da jo bodo skoraj čistili na altarih kot svojo narodno svetnico.

Jugoslovani v Luksemburgu.

Novemberska številka izseljenškega glasila Rafaela je poročala, da je bilo 31. decembra 1930 uradno naštetih v Luksemburgu 1238 Jugoslovanov, med njimi 1053 moških in 185 žensk. Ne všteti Primorcev, ki veljajo uradno za Italijane, in seveda ne všteti onih, ki niso bili uradno prijavljeni. Tudi jih je prišlo prve mesece še nekaj na novo v deželo, tako, da moremo mirno računati, da je živel letošnjo pomlad v Luksemburgu nad 2000 Jugoslovanov.

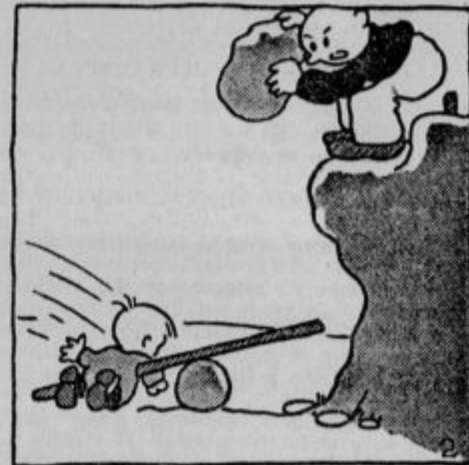
Rodom so bili večinoma Hrvatje, Bosanci in Dalmatinci, zaposleni v velikih železnicah. Slovencev nas je bilo le malo, toda večinoma z družinami in smo zato ostali.

Glavne naše naselbine so bile in so še v Eschu, zloglasnem luksemburškem industrijskem središču tik francoske meje, kjer je živel med 30.000 prebivalci blizu 400 Jugoslovanov, v Differdange jih je bilo 400, v Dudelange 600, v Rumelange 200, dočim so bili razkropljeni ostali po manjših krajih in v manjših skupinah.

Med tuji smo zavzemali Jugoslovani številčno šesto mesto, za Nemci, Italijani, Francozi, Belgijci in Poljaki. Bili smo pa pred Avstrijci, Rusi in Čehi. Vseh inozemcev je bilo 55.831 ali skoraj 19% in so bili državljani 37 različnih držav, ne všteti 2542 tujca, katerih državljanstva ni bilo mogoče ugotoviti.

Težka gospodarska kriza pa je Jugoslovane v Luksemburgu decimirala. Danes nas vsega skupaj ne bo veliko nad 200. Leta 1922 nas je naštel uradna statistika celih 13, leta 1927 nas je bilo 632, prihodnje leto pa nas bo ostalo morda še kakih 50.

Kaznovana porednost

Po prvem...

»Jutri začnemo novo in boljše življenje.«

izkoristiti bodo katoliškega prebivalstva v teh državah, pa jih z dolarji pridobiti za svojo stvar. Pa je prišlo drugače. Tudi tej bogati sekta je zmanjkalo denarja celo za vzdrževanje teh »pobožnih« sekt v Ameriki sami. — Vprašanje prav kratkega časa je, kdaj bodo ti pridigarji pobasali svojo bisago in odšli preko morja.

Zakaj priporočajo zdravniki Trilysin:

Po celem nizu eksperimentov je uspelo dr. Jaffé-u, profesorju biologije in ravnatelju patološkega zavoda moabitske bolnice v Berlinu ugotoviti, kakšen vpliv ima koleserin na rast las. Koleserin je za rast las jako važna biološka tvarina, ki je je gotovo dosti po vsem organizmu. Zlasti zanimivo vlogo vrši koleserin pri prehrani lasnih korenin. Pomanjkanje koleserina je najbolj pogosti povod luskinam in izpadanju las. Profesor Jaffé je delal poizkuse tako-le: Psom in kuncem je odstranil dlako s hrbta za dlan veliko po obeh straneh. Po eni strani je zdravil ta gola mesta z onimi sredstvi, katerih delovanje je hotel dognati, druga stran je pa zaradi kontrole ostala nedotaknjena. Res je, da se na ta način najbolje dožene delovanje kakega leka. V vrsti svojih poizkusov je uporabljal tudi koleserin

in sicer v točno odrejani koncentraciji, pri čemer je opazil, da je tam, kjer je porabil koleserin, jako pojačil rast dlake, dočim je dlaka na drugi ne zdravljene strani precej kasneje dosegla normalno dolžino. Te poizkuse so nato ponovili na ljudeh, na moških in ženskih osebah. Uspeh je bil presenetljiv. Že po kratki dobi so lasje postali zdravjši in močnejši. Prhljaj je izginil, kmalu je pa prenehalo tudi izpadanje las. Pozneje so na dermatološki kliniki v Frankfurtu bili ti poizkusi na novo narejeni in docela potrjeni. Ta nova, zakonito zaščitena raztopina koleserina je dobila ime „Trilysin“. Od takrat je „Trilysin“ pomogel neštevilnim ljudem, odstranil obolevne las, v mnogih primerih pa tudi poživil rast las. Mnogi zdravniki tudi sami vsak dan porabljajo „Trilysin“, nenavadna množina pismenih priznanj, ki dohajajo vsak dan, pa potrjuje odlično delovanje tega pripomočka.

Zahtevajte, da se Vam brezplačno pošlje znanstvena brošura o vplivu „Trilycina“ na lase.

Trilysin
BIOLOŠKI TONIKUM ZA KOSU

Gosp. Mr. Jostip Hoffmann, Zagreb, Mošinskoga ul. 5.
Prosimo, da mi brezplačno pošljete znanstveno brošuro o negovanju las

Ime: _____
Naslov: _____

Prosimo, izpolnite čisto!

Potrta v neizmerni žalosti javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je moja preljuba, nenadomestljiva in nepozabna mamica, gospa

Irma Polakova

operna pevka

v ponedeljek, dne 30. novembra, od kapi zadeta umrla v Zagrebu.
Na Bledu, dne 1. decembra 1931.

VERA por. VOVKOVA
v imenu ostalega sorodstva.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljeni, dobri soprog, oče, stari oče, tast in stric, gospod

Leopold Egger

železniški revident v pokoju

v torek, dne 1. decembra, po dolgi mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 4. decembra ob 2 popoldne iz hiše žalosti, Bohoričeva ulica 33, na pokopališče k Sv. Križu.
V Ljubljani, dne 1. decembra 1931.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Dr. Joža Lovrenčič:

Analizirani izumrlega naroda

Roman iz drugega stoletja pr. Kr.

Ena je čakala pripravljena in ko je zaslišala pozvižgovanje, je vzela spečega Dardana v naročje in tiho tiho prihitela pred dvorec, postala za trenutek, se previdno ogledala, jeli vse varno, izročila nato Empetu otroka in se pognala na svojega belca. Ko je bil tudi Kran v sedlu, je prevzel on malega in ga spretno in rahlo položil pred se, da se ni vzbudil, in ga varno oprijemal z levico in pozibovaje ga, je bil ves srečen ob misli, kako se bo lahko postavil nekoč, da je pestoval prvega kralja Karnov in Istrov... Še Empeto je zajahal konja, tlesknil z jezikom in odpeketal si v tiho noč skozi gradišče pod nebeškimi zvezdami, ki so prijazno migotale v sinji višini, kot bi zvedavo gledale in se čudile poznim potnikom, kam se jim tako mudi, da ne morejo počakati zornega jutra in belega dne. Hitro so odpeketal iz gradišča, hitreje so jim nesli konji v položno reber proti Karusadiju, kjer so izginili v temni les po poti, katero so hodili — oni iz doline Mrzle reke in izpod Okre, ko so prihajali in tvorili k Timavu svoje blago. Kobilice so cvrčale ob poti in od vse rod neutrudno in neugnano, tu in tam se je oglašila uharica, zagrulil je divji golob, zalajal lisjak, se splašila srna in pobegnila z jase, ko je tenkosluga ujela topot, pa je zapadla v plen krvoločnemu risu, ki se je z žarečimi očmi pognal s hrasta nanjo, in zavekala je kakor otrok in že utihnila. Čim globlje so bili v lesu, tem strahotnejša je bila tihota, v katero so se oglašali in gubili hrzanje, rezget in topot konj, ki so spenjeli drevele, da jih ne zatečejo voljeje, grozotno zavijajoči v temo, in jim ne zastavi poti medved, ki se je mrmraje vzbudil in lomastil po lesu, da se je lomila suhljad pod njim in šumelo staro listje, po katerem je brodil. Nič se ni vznemirjala Ena, pogumno je brzdala konja in zdaj zdaj pogledala na Krana, kako drži Dar-

dana, se nasmehnila v priznanje in šlo je naprej in naprej in ko je začelo pošumevati listje po drevju v rahlem vetru, se je les redčil in videli so, kako rdi nebo nad Okro. Prvi žarki so planili izza nje, ko so se konji umirili in nihče jih ni več priganjal. Zlagoma so prispeli po vijugasti poti v dolino in se ob Mrzli reki bližali Silikanskemu jezeru...

V ranem jutru se je vzdramila v tergestskem kraljevem dvorcu mati Sevna in je vstala in se napravila in šla, da pogleda kakor sleherni dan najprej malega Dardana in ga poljubi na njegova rožna liceca in rdeča usteca, ki so še v snu prehajale iz sladke nasmešek, katerega se ni mogla nagledati in je bila ob njem vsa srečna. Stara je bila kraljica Sevna in se je glasno z besedami veselila vnučka. Pa je nenadoma obmolknila in zavzdihnila in se z drhtečimi rokami prijelja za srece, kot bi jo kaj zbudilo in neznanško zabolelo. Tudi glas ji je drhtel, ko je začela znova govoriti, in oči so se ji od besede do besede sproti bolj solzile, da si jih je morala otrati.

»Belen vsevišnji, ali se mi je sanjalo ali je bila resnica. Sredi noči je moralo biti, ko se mi je zazdelo, da slišim konjski topot, ki se je spočetka glasno razločilo, potem pa ginilo v daljavo in zamrl. Jeli prišel spet Epulov sel z novimi vestmi in pozdravi in se vrnil? Ne, ni bil sel. Če bi bil sel z vestmi in pozdravi, bi bila Ena že pri meni in mi vesela vse povedala... Sanje so bile. Sanje, hude, grozne sanje!... Ali nisem stala na vratih in gledala, kako je prijezdil mož moj kralj Ardan? Kri mu je lila s ponosnega čela čez oči, sokolje oči, ki so bile moja sladka ljubezen in sreča. Ni me pozdravil, samo kriknil je: »Nič ne vidim! Kje si, sokolica moja, kje si, drago moje, sokolič moj?« In ali nisem tedaj razprostrla rok, da ga po tolikem času objamem, in tudi kriknila: »Ardan!« Pa se je bridko nasmehnil in preden sem mogla k njemu, je izginil žalosten, žalosten... Joj, joj!...«

Sevna je odšla, da pogleda sokolica Dardana in zabi ob njem na težke, mučne sanje. Družinčad, ki jo je srečevala, se ji je tiho poklanjala in se spogledo-

vala, se ustavljala in pritajeno šepetala, ko je bila mimo. Čez trenutek je vstopila Sevna v Enine prostore in obupen, ihtuč krik je odmel po belem dvorcu:

»Nič ne vidim! Kje si, sokolica moja, kje si, zlato moje drago, sokolič moj? ...«

Rahlo je pošumevalo listje v lipah na Belenovem otoku, kot bi pozdravljalo prihod mladega solnea, ki se je prismejalo izza zelene Okre in pozlatilo jezerske valove, na lahko prelivajoče se v jutranjem hladu. Zrec Seko je prišel iz svetišča in obslal pod lipami ob pristanišču, kjer je pričakoval sleherni jutro, li ne pride kdo, ki bi mu prinesel vesti, kako vlada na jugu bog Heso. Glavo je nekoliko nagnil, zaslonil desno uho z roko, ki jo je vzbodil v školjko, in poslušal. Ko je ugotovil, da prihaja konjski topot od vzhoda, je zasenčil oči in se vprašal:

»Ali prav vidim in prav razločim? O Belen, ne motim se, še imam dobre oči! Ena, kraljica Istrov in Karnov, prihaja. In onadva, ki jo spremljata? Videl si ju že, Seko, le kje, kje? V svetišču? Da, tudi. A kdo bi bila, kdo? ... Bliže so, konje so ustavili, čoln bi radi, da se pripeljejo na ostrvo? ... He, Plunko, je zaklical proti svetišču in ko se je izza njega pojavil mlad svečenik, je nadaljeval — odveži, odveži večji čoln, glej na obrežju čakajo, da se poklonijo Belenu!«

Plunko je odvezal čoln in veslal proti bregu, stari žrec je pa dalje ugibal:

»Kdo, le kdo bi bila onadva? Epulo ni ne oni na desni ne oni na levi. Epulo je na Karusadiju pri vojski. Tudi velmože, ki vse poznam, so tam doli. Čakaj, — udaril se je ob čelo — je, stara stara glava, seve, seve! Empeto in Kran sta, zvesta, vdana in preizkušena Enina služabnika... No, glej, Plunko je pristal! Ne vstopijo vsi trije? ... Pač, trije. O Belen, bodi mu dober, otroka ima Ena s seboj!... In Kran bo ostal tam? ... Ostal, vprašaj? Saj mora. Kdo naj sicer gleda na konje? ... Glej, Seko, glej, Ena se ti je nasmehnila! Bidek se mi zdi nasmeh, nič več ni one vesele mladosti v njem, a lep je še vedno, kakor je lepa Ena...«

Ljudsko knjižnica: Iz založništva Jugoslov. knjigarnice v Ljubljani: 28 zvezek: Savinšek: IZPOD GOLICE, 30 Din. vez. 42 Din. — 30 zvezek: Sienkiewicz: NA POLJU SLAVE, 28 Din. vez. 40 Din. — 31 zvezek: Conan Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), Roman (s slikami) 24 Din. vez. 32 Din. — 32 zvezek: Reimneth, ZAGORSKI ZVONOVI, — Slavček, NA SINAJ 30 Din. vez. 42 Din. — 33 zvezek: Bridges, NA POMOC, 30 Din. vez. 42 Din. — 34 zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK 28 Din. vez. 40 Din.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 30 par Najmanjši oglaš. 5 Din. Oglaš mac devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamka! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službodobe

Nočnega čuvaja sprejme lesna ind. družba »Zora«, Crnomelj.

Planireri in bratjeri

se iščejo za izdelavo kovanih lopat in motik. — Samo prvovrstni delavci naj pošljejo ponudbe z navedbo dne na naslov Jugoslav. Rudolf Mosse, a. d., Zagreb, Jelačićev trg 5, pod značko »Kovač za motike«.

Strojnik

k parnemu stroju z večletno prakso in zmožen vseh strojnih popravil se sprejme. Pismene ponudbe je poslati na lesno ind. družbo »Zora«, Crnomelj.

Vajenca

poštenih staršev sprejemem. — Omejec Slavko, ševjarstvo, St. Vid nad Ljubljano 87.

Službeničeje

Trgovski pomočnik 18 let star, mešane stroke, več nemškega in slovenskega jezika, išče službo z malo plačo. Naslov se izve pri Kmečki hranilnici v Mozirju.

Vzgojiteljica

večja slov. in nemškega jezika, s higijenskim tečajem išče mesto k otroku v boljšo družino. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vzgojiteljica« št. 14.211.

Katera šivilja

bi vzela pridno pomočnico? Pogoji: hrana in stanovanje. Na plačo se ne ozira. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.213

Soba s štedilnikom

in z drugimi pritliklinami se odda s 1. januarjem v Šiški poleg trga. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.155.

Stanovanje

dveh sob v I. nadstropju se takoj odda. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.156.

Razno

Oglejte si

Miklavžovo razstavo in razprodajo najrazličnejših ročnih del na Državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani, Novi trg 4/1, ki bo dne 3., 4. in 5. t. m. Razstava bo odprta vselej od 8-12 in od 14-18.

Nudim za božič!

Vsaka znamka drugačnal 100 Bavarska 18 Din, 100 Poljska 9 Din, 50 Rusija 9 Din, 25 Saargebiet 10 Din, 50 Württemberg 12 Din, 100 Belgija 15 Din, 100 Češka 10 Din, 1000 raznih 40 Din. Poština posebej, denar v naprej. Cenik zastojl Izidor Steiner, Zrinjski trg 14, Zagreb.

Posestva

Posestvo v okolici Maribora s 27 ha zamenjam za večjo hišo ali prodam. Ponudbe podružnici »Slovenca« v Mariboru pod »Posestvo« št. 1475.

Kupimo

Kupimo dve ponvi za praženje (Röstpfannen) v premeru 82 cm — in en kotel za destilacijo v velikosti za cirka 2000 litrov vsebine. Ponudbe z natančnim popisom pod značko: »Priložnost 2649« na oglasni oddelek »Slovenca«.

Trajne vrednosti

je nakit iz plemenitih kovin

Švicarske precizijske ure

Schaffhausen
Pribor Omega
alpaka in Longines
la. kvaliteta Doxa

F. Čuden, Ljubljana

Prešernova 1

Vsakovratno **zlato kovanje** po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana. Wolfova ulica št. 3.

Srečke, delnice, obligacije kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana — Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Prodamo

Vino črno in belo, liter 9 Din, pripravka vinska klet — Sv. Petra cesta 43.

Jabolka po 2 Din bo oddajala v celih zabojih Boštanska podružnica v petek 4. decembra v Ranzingerjevem skladišču od 8 zjutraj nepretrgoma do 5 popoldne.

Pletarna nogavic, kompletno urejena, stroji na električni pogon, se vsled odhoda iz Maribora ugodno prodaja. Potreben mali kapital, osigurana lepa eksistenca. Lokal zelo poceni. — Vprašati Valjak, Maribor, Kino Union.

Polenovka namočena, se dobi vsak petek pri I. Buzzolini, delikatesna trgovina, Lingarjeva ulica.

Pozor pekli! Poceni prodam še dobro ohranjen pekovski inventar, kakor tudi stroj za predelavo peciva. Pogoji v Mariboru, Splavarska 8.

Namizna jabolka

se dobe po 2,50 Din pri Gospodarski zvezi v Ljubljani

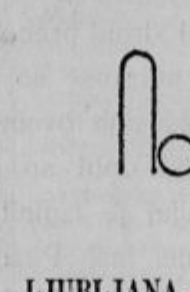
Proda se

po zmerni ceni osebni avto 6 sedežni, znamke Fiat, dobro ohranjen, posebno sposoben za požarno brambo, in zelo močen tovorni avto 2½ tonski, znamke Puch. Vprašanja naj se naslovi na Export, Maribor, Poštni predal 6.

Ia namoč. polenovko izbira namiznega sadja, pristni španski Malaga, Cinzano vermouthe na kozarce ter druge delikatese nudi delikatesna in špecerijska trgovina - F. R. Kovačič, Miklošičeva 22 vrsto

Obrt

Plašče za zdravnike, laborante, brivce itd., jopiče za natakarje, peke, mesarje, kuharje in sorodne obrti izdeluje po meri najboljši C. J. Hamann, Ljubljana, Mestni trg 8.

Noblesse

JUVAN
RAVNIKAR

LJUBLJANA - PALAČA VIKTORIJA

TO JE ZNAMKA OBLEKE TISTIŠ DAM IN GOSPODOV, KI SO ZGLEDNO ELEGANTNI OB NEPRETIRANIH IZDATKIH

Ure, zlatna, optični predmeti L. VILHAR, urar LJUBLJANA Sv. Petra cesta 36

Jeseničani!

Za Miklavža športne, modne in smučarske čepice, zimske čepice in klobučke ter copate za dečke in deklice, dalje moške in ženske štracap nogavice dobite najceneje pri tvrdki IV. GOGALA Jesenice, Gorenjsko.

Globoko potrtega srca naznanjamo, da je naš blagi oče, stari oče, gospod

Janez Resnik

v torek 1. decembra po kratki bolezni previden s svetotajstvi v 100. letu, sklenil svoje trudapolno življenje. Dragega pokojnika prepeljemo danes ob 3 popoldne na zaloško postajo, kjer bo v petek 4. dec. ob 10 dop. pokopan na pokopališču v Rajhenburgu. Blagega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin. Zalog—Dev. M. v Polju, 3. dec. 1931. ZALUJOČI OSTALI

Naznanjamo tužno vest, da je naša srčnojubilna mati, stara mati, teta in tašča, gospa

Marija Kastelic

vpok. tobačne tovarne v torek, dne 3. t. m. po kratki in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 2. t. m. po kratki in mučni iz mrtvašnice drž. bolnice na pokopališču k Sv. Križu. V Ljubljani, 1. dec. 1931.

Peke

VAŠ ČEVELJ

• PODRUŽNICE •

BEOGRAD	O SIJEK
CELJE	SARAJEVO
CRKVENICA	SKOPLJE
KARLOVAC	SOMBOR
KRAGUJEVAC	SPLIT
LJUBLJANA	SUBOTICA
MARIBOR	SUŠAK
MURSKA	SIBENIK
SOBOTA	VRŠAC
NOVI	VUKOVAR
VRBAŠ	ZAGREB

ZAHVALA. Vsem, ki so od daleč in blizu prišli, da sprejmo našo drago sestro, babico, gospo

Bauman Marijo

posestnico pri Sv. Jur. v Slov. gor. izrekamo našo najiskrenejšo zahvalo. Posebno čutimo dolžnost zahvaliti se preč. gosp. Marku Kranjcu za njegovo vodstvo pri njeni zadnji poti. Dalje se zahvaljujemo gosp. primariju dr. Cerniču za njegovo pozornost in prizadevanje ter asist. dr. Vrtnjaku, katera sta poskušala lajšati rajni težke bolečine, kakor tudi čast. sestram usmiljenkam. Nadalje se zahvaljujemo upravn. pošte Maribor 2, gosp. Klemenčiču, gg. uradnikom in nižjim poštnim uslužbencem. Dalje godbi Katol. omladine, društvu Kršćanske ženske zveze in vsem prijateljem in znancem, ki so sprejeli pokojno k zadnjemu počitku. Maribor, Sv. Jurij, St. Ilj v Slov. gor., dne 1. dec. 1931. Zalujoči ostali.

Zahvala

Vsem, ki so ob nenadni smrti našega nepozabnega moža in očeta

Valentina Kovača

izkazali svojo ljubezen do rajkega, se iskreno zahvaljujemo. Ljubljana, 1. dec. 1931. ZALUJOČI OSTALI.

Za Miklavža

prporoča trdka

IGN. ŽARGI

bogato zalogo raznega zimkega perila dalje: **plaščev, oblek, kravat, srajc, nogavic.** vseh vrst itd. po primerno nizkih cenah

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta šte. 3 in 11.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naša srčnojubilna in dobra soproga oziroma mati in sestra, gospa

Angela Šubelj

roj. Šilar

v torek, dne 1. decembra 1931 po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala. Drago pokojnico prepeljemo v sredo, dne 2. t. m. na dom v Savlje št. 68, odkoder se vrši pogreb v četrtek, dne 3. decembra ob 3 popoldne na farno pokopališče Sv. Jurij. Ljubljana-Savlje, dne 1. decembra 1931.

Ivan Šubelj, soprog, Katarina, Slavko in Branko, otroci — in vse ostalo sorodstvo.

Zahvala

Za izraze iskrenega sočuvstvovanja ob izgubi moje ljubljene

Karle

bodi izrečena vsem najsrčnejša zahvala! Posebno se zahvaljujem gg. duhovnikom iz St. Vida, tovarišem in tovarišicam, kršćkim pevcom, muljavskim gasilcem, darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so sprejeli pokojnico na zadnji poti. Polje, dne 1. decembra 1931. Fr. Samec.